

Plenaire 48

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

27 juni 2007

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	1
MOTIE VAN ORDE	
Voorstel tot wijziging in de orde van de werkzaamheden	1
ACTUELE VRAAG van mevrouw Sonja Claes tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de gewijzigde subsidiëring van de doelgroepmedewerkers binnen de sociale werkplaatsen	3
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de gevolgen van de omschakeling van het WIGW-statuuat naar het Omnio-statuuat voor de Vlaamse en gemeentelijke regelgeving	5
ACTUELE VRAAG van mevrouw Anne Marie Hoebeke tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de bekendheid van de jeugdhulpverlening bij jongeren	7
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Loones tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de gevolgen voor Vlaanderen van het akkoord betreffende de verdere institutionele werking van de Europese Unie	10
ACTUELE VRAAG van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het aanbod in de sociale huisvesting	
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het tekort aan sociale woningen	11
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de gevolgen van een recent arrest in beroep voor de bestuurlijke verantwoordelijkheid van lokale mandatarissen	15
ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de contacten van de Vlaamse minister-president met de federale informateur betreffende de staats Hervorming	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de doorstart van de Vlaamse Regering	
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de contacten van de Vlaamse minister-president met de informateur betreffende concrete communautaire dossiers	17

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007	
– 17 (2006-2007) – Nr. 1 : Toelichtingen	
– 18 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3 : Ontwerp van decreet	
– 20 (2006-2007) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof	
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007	
– 17 (2006-2007) – Nr. 1 : Toelichtingen	
– 19-A (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5 : Ontwerp van decreet	
– 20 (2006-2007) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof	
ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007	
– 1218 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 17	
Algemene bespreking	21
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007	
– 18 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3	
Artikelsgewijze bespreking	29
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007	
– 19-A (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5	
Artikelsgewijze bespreking	29
ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007	
– 1218 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 18	
Artikelsgewijze bespreking	29
ONTSLAG VAN TWEE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING	29
ONTWERP VAN DECREET houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij	
– 1123 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	30
Artikelsgewijze bespreking	30
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst inzake zeevervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van de Volksrepubliek China, anderzijds, ondertekend in Brussel op 6 december 2002, en met het protocol tot wijziging van de overeenkomst inzake zeevervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van de Volksrepubliek China, anderzijds, ondertekend in Peking op 5 september 2005	
– 1068 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	30
Artikelsgewijze bespreking	31
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, betreffende registers inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen, opgemaakt in Kiev op 21 mei 2003	
– 1230 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	31
Artikelsgewijze bespreking	31

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad – 1221 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	31
Artikelsgewijze bespreking	38
VERSLAG over het verzoekschrift over onteigeningen ten voordele van projecten van privé-projectontwikkelaars – 1253 (2006-2007) – Nr. 1	
Verslag	38
VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE Aanwijzing van een Nederlandstalig lid met adviserende stem	38
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 – 18 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3	
Hoofdelijke stemming	38
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 – 19-A (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5	
Hoofdelijke stemming	39
ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007 – 1218 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 18	
Aangehouden stemmen	39
Hoofdelijke stemming	39
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst inzake zeevervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van de Volksrepubliek China, anderzijds, ondertekend in Brussel op 6 december 2002, en met het protocol tot wijziging van de overeenkomst inzake zeevervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van de Volksrepubliek China, anderzijds, ondertekend in Peking op 5 september 2005 – 1068 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	40
ONTWERP VAN DECREET houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij – 1123 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 4	
Hoofdelijke stemming	40
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad – 1221 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3	
Hoofdelijke stemming	40
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, betreffende registers inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen, opgemaakt in Kiev op 21 mei 2003 – 1230 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	40

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	41
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	45
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	45

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Luc Van den Brande: buitenslands;

Paul Wille: ambtsverplichtingen.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 60/32*)

Ik wijs de vergadering tevens op het jaarverslag 2006 van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek, dat op 15 juni 2007 is ingediend en op maandag 25 juni 2007 onder de Vlaamse volksvertegenwoordigers is verspreid. Overeenkomstig artikel 87, eerste lid, van het Reglement van het Vlaams Parlement neemt de plenaire vergadering kennis van dat jaarverslag en zullen de voorstellen en aanbevelingen uit dat jaarverslag worden behandeld door de bevoegde commissies.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot wijziging in de orde van de werkzaamheden

De voorzitter: Dames en heren, vanmorgen heeft mevrouw Vogels bij motie van orde een voorstel tot wijziging in de orde van de werkzaamheden gedaan.

Vraagt hierover nog iemand het woord?

De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw de voorzitter, ik stel voor om daar niet te veel woorden aan vuil te maken. We hebben gisteren in het Bureau een afspraak gemaakt met betrekking tot de procedure die we vandaag en morgen zouden volgen. Ik heb daar geen bezwaren tegen deze procedure gehoord. Ik stel voor om ons daaraan te houden.

We waren wat naïef om te denken dat iedereen zich daar dan ook effectief aan zou houden. Vanmorgen hebben we vastgesteld dat dat niet het geval was, maar iedereen heeft daar het recht toe.

Ik stel voor dat we gewoon de procedure volgen zoals afgesproken en nu starten met de actuele vragen en aansluitend de agenda van deze voormiddag verder afwerken.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, ik kan daar niet mee akkoord gaan. Op het Bureau hebben we gisteren ook duidelijk gesteld dat het niet kan dat vandaag hier een begrotingswijziging wordt besproken, terwijl morgen een nieuwe ploeg aantreedt met een nieuwe minister-president en nieuwe ministers.

Zoals mevrouw Vogels deze morgen terecht heeft gezegd, hebben deze nieuwe ministers vandaag in de pers al allerlei mededelingen gedaan over prioriteiten die ze naar voren schuiven, terwijl die niet worden vertaald in de begrotingswijziging die we vandaag voorgeschoteld krijgen.

Ik vind dat het Vlaams Parlement zich niet moet laten degraderen tot een marionettenparlement, dat afhangt van de partijpolitieke strategieën of van de persoonlijke agenda van politici allerhande. Wij zijn meester over onze eigen agenda. Het Bureau doet ons een voorstel, maar het parlement beslist over dat voorstel. Dat betekent dat we hier nog altijd het laatste woord hebben, samen met alle collega's.

We kunnen er wel mee akkoord gaan dat vandaag vragen worden gesteld aan de regering. Maar de bespreking en zeker de stemming over wetgevende initiatieven en zeker over een begrotingswijziging – dat toch het hoogtepunt is van de invulling die de regering geeft aan het beleid en de financiële vertaling van de beleidsprioriteiten die men naar voren schuift – kan niet plaatsvinden op de dag voor een herschikking van de regering zal plaatsvinden. Daarom stellen we voor dat we de wetgevende initiatieven en uiteraard ook de bespreking en stemming over de begroting uitstellen tot de nieuwe regering is gevormd en we hier de ver-

klaring hebben gehoord uit de mond van de nieuwe minister-president Peeters.

Dat lijkt me behoorlijk bestuur en evident en logisch te zijn in een parlementaire democratie; waar niet de regering bepaalt hoe ons parlement moet functioneren, maar waar we als parlement zelf bepalen hoe we functioneren.

Laten we als Vlaams Parlement, zeker na de vernederingen die we de voorbije weken hebben moeten ondergaan en waarbij we telkens opnieuw de speelbal zijn geweest van deze regering en vooral van de persoonlijke carriè-replanning van sommigen binnen deze regering, nu voor één keer op onze strepen staan.

Ik heb vandaag een krantencommentaar gelezen die zegt dat men het Vlaams Parlement beter kan laten samenvallen met de gemeenteraad, want meer uitstraling, geloofwaardigheid en autoriteit heeft dat parlement niet meer. Het is de voetveeg van de regering. Waar is de tijd dat het parlement op zijn strepen stond en dat het als wetgevende macht de regering ter verantwoording riep en niet omgekeerd? Tegenwoordig zijn wij het die als een poesjenel aan een kapstok hangen en eraf genomen worden wanneer de regering dat wil. Niet de regering bepaalt onze agenda, maar wij doen dat zelf. Laat dat vandaag maar eens duidelijk gebeuren door aan deze regering te melden dat wij de begroting alleen maar bespreken wanneer er een nieuwe ploeg zit, een ploeg die vandaag al prioriteiten uit in de krant, die niet vertaald worden in de begrotingswijziging die wordt voorgesteld.

Indien dit parlement niet instemt met onze motie van orde, waarin we vragen om wetgevende initiatieven alsook de begrotingswijziging uit te stellen tot na de regeerverklaring van de nieuwe minister-president, kan ik nu reeds melden dat wij niet van plan zijn om aan deze maskerade verder deel te nemen en dat we na het vragenuur het parlement zullen verlaten. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw de voorzitter, de eigenwaarde en fierheid van de parlementsleden die dit halfroond vullen, bestaat niet meer. Men laat zich inpassen in een agendawijziging waarbij we eerst vandaag de eedaflegging van de nieuwe ministers zouden krijgen maar die, voor mij nog altijd om onduidelijke redenen, plots naar donderdag is verschoven. Daardoor krijgen we een agenda die haaks staat op elke parlementaire logica. Als parlementsleden bereid zijn om zich daarachter te scharen, hebben ze alle fierheid verloren en zijn ze het mandaat dat ze hebben gekregen van de kiezer om een volwaardig parlements lid te zijn, niet waard.

Mevrouw de voorzitter, u zit ook al langer in het vak, het is nooit gezien wat nu gebeurt met ontslagnemende

ministers. Mijnheer de minister-president, vertel me nu niet dat uw brief nog bij u ligt. In alle kranten staat al sinds maandag dat u ontslagnemend bent. Voor de buitenwereld bent u ontslagnemend. Ik heb vanmorgen gezegd dat we niet onder een transparante koepel zitten maar onder een kaasstolp, die ervoor zorgt dat de oude kaas de lucht erbuiten niet bedwelmt. Dit kan absoluut niet, collega's. Ik kan toch niet aan minister Vervotte vragen wat ze van plan is om de volgende zes maanden met het budget te doen, terwijl iedereen weet dat ze morgen aan de overkant zit en dat de heer Vanackere op haar plaats zal zitten. Dat is kafkaiaans.

Ik weet dat er bij de meerderheid een aantal parlementsleden zitten die nog een klein beetje fierheid hebben, dat hoor ik in de wandelgangen. Ze gaan een beetje dood wanneer ze dit moeten goedkeuren, mijnheer Caluwé. Ik vind het erg dat u dit naar voren brengt. Ik roep die parlementsleden op om, met de moed van hun overtuiging, deze keer neen te zeggen tegen deze poesjenellenbedoening. Ik vraag uitdrukkelijk de stemming. Ik zal, net als de rest van de oppositie, gedurende het vragenuurtje blijven, en met de rest van de hele komedie niet meer meespelen. (*Applaus bij het Vlaams Belang en Groen!*)

De heer Ludwig Caluwé: Voor welke procedure ook gekozen zou worden, de oppositie zou altijd iets hebben gezegd. We hebben nu gekozen voor een procedure die zo weinig mogelijk de parlementaire werkzaamheden in het gedrang zou brengen. (*Rumoer*)

Wanneer men ervoor gekozen zou hebben om de regeringssamenstelling vandaag te doen, zou de oppositie gezegd hebben dat onze werkzaamheden worden opgeschort enzovoort. (*Rumoer*)

Nogmaals, ik had de bezwaren die vandaag geuit worden, graag gisteren gehoord, toen we dat bespraken in het Bureau met de fractieleiders erbij. Dat is tot op heden onze normale manier van werken in het parlement. Ik stel vandaag vast dat de oppositie blijkbaar van tactiek is veranderd op dat vlak. Goed, we zullen daar in de toekomst rekening mee houden. Dat zal een andere manier van werken zijn. Ik stel voor dat we ons houden aan onze afspraken van gisteren en dat we onze agenda op een normale wijze afwerken.

De heer Filip Dewinter: Aan de fractieleider van CD&V zou ik toch enige rechtlijnigheid willen vragen. Ik heb hier een tekst voor me van 20 mei 2003. Toen zat CD&V in de oppositie en kregen we hier een begrotingswijziging voorgeschoteld. De situatie is nogal gelijklopend met die van toen. Ik heb een zeer groot déjà-vugevoel. Dat is het voordeel van wat langer in het parlement te zetelen. Tegenwoordig worden ministers benoemd na twee jaar in het parlement te zetelen, maar wie hier al wat langer zit, herkent bepaalde situaties.

Toen, op 20 mei 2003, was er ook een begrotingswijziging. Toen was er ook een regeringswijziging aan de orde. En wat zei toen de heer Van Rompuy, de fractieleider van CD&V, toen een partij in de oppositie? Ik zal het voorlezen! We hoeven daar zijn weblog niet voor te raadplegen, maar wel de Handelingen van het Vlaams Parlement: “Het lijkt me niet aangewezen de bespreking van de begrotingscontrole aan te vatten en stemmingen hierover te houden, zolang we geen duidelijkheid hebben omtrent de definitieve samenstelling van de nieuwe regering, die eerstdaags zal worden samengesteld en hier een regeringsverklaring zal afleggen.” I rest my case. Ik kan niet anders dan de fractieleider van toen te citeren. Ik weet dat het niet evident is voor CD&V, maar ik durf te pleiten voor enige rechtlijnigheid ter zake. De heer Van Rompuy had gelijk op 20 mei 2003, en de heer Van Rompuy heeft ook vandaag, op 27 juni 2007, gelijk. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw de voorzitter, we hoeven zelfs niet terug in de tijd te gaan. Ik heb de beroemde website van de heer Van Rompuy eens geraadpleegd. Op vrijdag 22 juni 2007 schreef hij het volgende: “Timing is in de politiek soms belangrijker dan communicatie. Parlementen mogen niet het gevoel hebben te moeten werken op het ritme van persoonlijke en partijpolitieke agenda’s. Zowel Patrick Dewael als Norbert De Batselier hebben dit kunnen ondervinden. Ze hebben me nog altijd niet vergeven dat ik hen toen heb ontmaskerd. Minister-president Letermé, die zal het anders doen.” Dat schreef de heer Van Rompuy op 22 juni 2007. Ik veronderstel dat hij het voorstel van de meerderheid niet mee zal goedkeuren. *(Applaus bij het Vlaams Belang en Groen!)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Mevrouw Vogels stelt dus voor de begrotingsbesprekingen te verdagen.

We stemmen bij zitten en opstaan over dit voorstel tot wijziging in de orde van de werkzaamheden.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot wijziging in de orde van de werkzaamheden is niet aangenomen.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Sonja Claes tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de gewijzigde subsidiëring van de doelgroepmedewerkers binnen de sociale werkplaatsen

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, beste collega’s, vrijdag werd ik als voorzitter van de kringwinkel geconfronteerd met een brief. Ik citeer een passage uit deze brief van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie: “De Vlaamse minister bevoegd voor Sociale Economie is bereid om voor de doelgroepwerknemers die op 30 maart 2007 in dienst waren en waarvoor de verhoging dus een niet ingeschatte meerkost betekent die zeer moeilijk gedragen kan worden door de sociale werkplaatsen, een bijdrage te betalen als tussenkomst in deze verhoging.” Extra loonsubsidies voor doelgroepwerknemers is natuurlijk een erg lovenswaardig initiatief, maar ik stel me vragen bij uw keuze.

Sociale werkplaatsen stellen mensen te werk die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt en die het meestal ook financieel moeilijk hebben. Om het rendementsverlies op te vangen, betaalt de Vlaamse overheid loonsubsidies. Vandaag is dit voor elke doelgroepmedewerker evenveel. De doelgroepmedewerkers krijgen een contract van onbepaalde duur en worden vaak aan het minimumloon betaald. Sommige sociale werkplaatsen betalen hun medewerkers het minimumloon, andere iets meer dan het minimumloon, nog andere betalen anciënniteit of geven extralegale voordelen. Dit is tot op vandaag een keuze van het management van de sociale werkplaats.

In uitvoering van het interprofessioneel akkoord van 2007-2008 wordt het minimumloon vanaf 1 april dit jaar met 25 euro en vanaf 1 oktober dit jaar nog eens met 25 euro verhoogd. Dat betekent 50 euro meer voor de doelgroepwerknemer. Op vraag van de sector past u de subsidies aan, maar u trekt enkel de subsidies op van de sociale werkplaatsen die nu slechts het minimumloon betalen.

Dat vind ik onbegrijpelijk om drie redenen. Ten eerste belooft u daarmee de slechtste leerlingen van de klas: zij die hun werknemers het minimumloon betalen. Ten tweede stimuleert u sociale werkplaatsen in de toekomst om hun medewerkers zo weinig mogelijk te betalen. Als zij in de toekomst het minimumloon betalen, krijgen zij meer subsidies. Ten derde creëert u door uw keuze sociale werkplaatsen met verschillende snelheden. Er komt concurrentievervalsing binnen de sociale werkplaatsen omdat niet elke doelgroepmedewerker evenveel subsidies krijgt.

Zou uw keuze ertoe kunnen leiden dat sociale werkplaatsen gestimuleerd worden om slechts het mini-

mumloon te betalen aan hun medewerkers? Bent u het met mij eens dat u door deze beslissing onduidelijkheid creëert over de subsidie? Wordt het gelijkheidsbeginsel van de subsidiëring van de sociale werkplaatsen geschaad? (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Deze vraag brengt ons in een heel technische materie. De keuzes zijn gemaakt op basis van maatschappelijke keuzes die we moeten nemen. Ik ga even in op de achtergrond van dit belangrijke dossier. Dat begint bij de afspraken in het interprofessioneel akkoord en de verhoging van het minimumloon, die in twee stappen wordt genomen.

De verhoging heeft een groot effect op de sociale en beschutte werkplaatsen. De sector heeft onmiddellijk aan de alarmbel getrokken en we hebben meteen bekeken wat de opties zijn om tegemoet te komen aan de zeer terechte vragen. Dat betekent in eerste instantie inschatten wat de meerkost is voor de sector.

Mevrouw Claes, we hebben die inschatting gemaakt op basis van het enige mogelijke criterium: hoeveel van de doelgroepwerknemers worden vandaag betaald aan het minimuminkomen en hoeveel personen, maar ook sociale en beschutte werkplaatsen, zullen rechtstreeks 'getroffen' worden. Dat zet ik tussen aanhalingstekens, want het is natuurlijk een verbetering voor de mensen met het laagste loon in onze regio.

We hebben dat als basis genomen om de berekening te maken. Op basis daarvan hebben we de budgetten gepland in de Vlaamse begroting: 366.000 euro voor de sociale werkplaatsen, en 3.288.000 euro voor de beschutte werkplaatsen.

De belangrijkste reden van de sociale economie, en van de hele Vlaamse Regering voor deze budgetten, is dat dit een niet te voorziene meerkost was, gelinkt aan een beslissing waar de sector geen vat op had. Als we dat niet zouden compenseren, zou de werkgelegenheid in de sectoren, in het bijzonder in de beschutte en sociale werkplaatsen, rechtstreeks in het gedrang komen.

Die beslissing is genomen in het interprofessioneel akkoord. De Vlaamse Regering heeft de nodige middelen vrijgemaakt om die beslissing te compenseren in de sector. Voor de concretisering van de maatregelen kijk ik uit naar een consensus in de sector om ervoor te zorgen dat de juiste criteria worden gehanteerd.

Vanaf de eerste vergadering werd duidelijk dat de sector van de beschutte werkplaatsen op een andere golfleugte zat dan de sector van de sociale werkplaatsen. Ik heb hun twee voorwaarden meegegeven, die ik heel belangrijk vind. Ik hoop dat het Vlaams Parlement mij daarin steunt.

Voorwaarde één is dat er geen sprake kan zijn van twee verschillende soorten systemen in de concretisering van die maatregel, omdat we volop bezig zijn met het eenheidsdecreet. Dat is een decreet voor de hele sector. We zijn aan het evolueren naar een en dezelfde financiering voor de beschutte en de sociale werkplaatsen. Die modulering zal te maken hebben met de afstand tussen de doelgroepwerknemers en de arbeidsmarkt, en niet langer met de doelgroepomschrijving zoals we die nu kennen. Het zou te absurd zijn om nu nog twee systemen te implementeren, terwijl we bezig zijn met een eenheidsdecreet.

Voorwaarde twee is dat ik de absolute garantie moest krijgen van de hele sector dat er geen werkgelegenheid verloren zou gaan ten gevolge van de invoering van de verhoging van de minimumlonen.

In de daaropvolgende vergadering is er geen consensus bereikt tussen de sociale partners. De vakbonden hebben zich daar minder mee gemoeid, het waren vooral de werkgeversfederaties. Ik heb geen voorstel gekregen voor één systeem, en ik heb ook geen garanties van de sociale werkplaatsen dat er in hun voorstel, namelijk een gelijke verdeling van de 366.000 euro tussen het aantal doelgroepwerknemers, geen werkgelegenheid verloren zou gaan.

Mevrouw Claes, u maakt een denkfout. De middelen die nu bepaald zijn, zijn geen middelen voor het gewone beleid van de sociale economie, en dus van de sociale en beschutte werkplaatsen. Ze zijn ook geen verhoging van het forfait. Dat zou budgettair niet haalbaar zijn.

Stel dat we naar aanleiding van de verhoging van de minimumlonen – dat is het voorstel van de sociale werkplaatsen – het forfait zouden verhogen van de subsidiëring die we geven aan de sociale werkplaatsen, dan zou dat een budgettaire meerkost zijn voor de Vlaamse Regering die niet gepland is. Ik kan zover niet gaan. Dit is een compensatie van een verhoging van de mensen die er nu zitten en niet van de mensen die in de toekomst worden aangeworven. Dat is een heel belangrijk onderscheid.

Dit zijn de elementen op basis waarvan ik heb beslist om die maatregelen op deze eenvormige manier te doen. Ik begrijp de vragen wel van de sociale werkplaatsen, maar wij moeten toch niet beslissen wie goede en slechte werkgevers zijn, mevrouw Claes.

Het is de autonome beslissing van een werkgever om als het heel goed gaat met de beschutte of sociale werkplaats, de lonen wat op te trekken. Andere werkgevers, niet het minst de kringloopcentra, hebben andere opties genomen. Zij gaan die middelen gebruiken voor meer werkgelegenheid. Dat is nog altijd de hoofddoelstelling van de minister van Sociale Economie.

Er is wat commotie omtrent dit punt, dat is geen probleem, er mag gediscussieerd worden. Maar laten we heel erg duidelijk zijn: niemand wordt iets ontnomen! Niemand! Iedereen gaat erop vooruit. Iedereen met een minimumloon gaat erop vooruit. We spreken over 336.000 euro in 2007 ter compensatie voor deze sector; in dit jaar, mevrouw Claes, wordt er 3 miljoen euro extra uitgetrokken voor de uitbreiding van de werkgelegenheid in de sociale werkplaatsen. Dat is minstens, zo niet veel meer, belangrijk voor de Vlaamse Regering.

Mevrouw Sonja Claes: Ik heb niet onmiddellijk antwoord gekregen op mijn vragen, mevrouw de minister. U stelt dat de sector er niet op achteruitgaat. Dat is zo, ik heb u ook gefeliciteerd met dit initiatief. Ik stel me gewoon vragen bij de keuze. U gaat twee verschillende subsidiëringen uitkeren. De sociale werkplaatsen die zich beperkt hebben tot het minimumloon, zullen extra middelen krijgen, terwijl de andere die kiezen voor een hoger loon, niets krijgen. U gaat ervan uit dat zij dat kunnen betalen, wat ik nog wel wil aannemen, maar u kiest voor het minimumloon in de sociale werkplaatsen. U subsidieert extra waar het minimumloon geldt. Voor mij zijn dat juist de slechtste leerlingen van de klas.

De sociale werkplaatsen hadden voorgesteld dat het budget verdeeld zou worden. Zij zouden 65 percent betalen om te komen tot dat minimumloon. Ze hadden daar een consensus over. Het zijn zeker niet de sociale werkplaatsen die het financieel het moeilijkst hebben die het minimumloon uitbetalen. Er zijn evenveel sociale werkplaatsen die het financieel beter hebben en ook slechts het minimumloon uitbetalen. Ik vind dat u een heel slecht signaal geeft aan de sociale werkplaatsen inzake hun loonbeleid. (*Applaus bij CD&V*)

Minister Kathleen Van Brempt: Ik sta met grote verbazing te luisteren naar uw redenering. Ik heb u gezegd dat ik geen enkele garantie heb dat er geen werkgelegenheid verloren gaat als we het systeem van de sociale werkplaatsen toepassen. Wat zou u willen dat de minister van Sociale Economie doet? Die plaatsen verloren laten gaan? Dat was nochtans de absolute voorwaarde voor het vrijmaken van de middelen in de Vlaamse begroting. Ik kan dat niet verantwoorden aan de minister van Begroting, dat we de middelen hebben vrijgemaakt en dat er toch werkgelegenheid verloren gaat.

Met uw tweede redenering heb ik het ook bijzonder moeilijk. U beweert dat een goede werkgever ervoor zorgt dat de lonen hoger liggen dan het minimum. En een werkgever die ervoor zorgt dat er meer mensen aan het werk kunnen, is geen goede werkgever. Mevrouw Claes, dat is de keuze die de werkgevers zelf maken! Voor alle duidelijkheid: die vrije keuze moeten zij kunnen maken. Deze maatregel belemmert hen daar hoege-naamd totaal niet in.

Drie, hoe stelt u voor dat we de budgettaire tekorten oplossen als we het forfait verhogen? Dat is nogal essen-

tieel. We verhogen het forfait niet. Dat doen we expliciet niet! Vindt het Vlaams Parlement dat we het forfait moeten verhogen? Dan moeten we daar zeker over gaan praten.

Als we vandaag zeggen dat er met dat forfait onvoldoende dekking is om vanuit Vlaanderen te doen wat we moeten doen, moeten we daar een debat over houden. Dat debat zullen we overigens sowieso voeren in het kader van het eenheidsdecreet.

Ik heb op al die vragen echter geen antwoord gekregen. Maar ik moet natuurlijk wel een keuze maken. Als ik morgen de keuze maak om het systeem van de sociale werkplaatsen toe te passen voor de sociale en beschutte werkplaatsen, hebt u het recht om mij van op dat spreekgestoelte aan te klagen, omdat de werkgelegenheid van honderden mensen bedreigd wordt. Dat zal een veel groter probleem zijn.

Mevrouw Sonja Claes: U maakt nu een hypothese die ik zeker niet maak.

Minister Kathleen Van Brempt: Dan zullen we de begroting ook moeten aanpassen. Dat kunt u straks nog doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de gevolgen van de omschakeling van het WIGW-statuut naar het Omnio-statuut voor de Vlaamse en gemeentelijke regelgeving

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik sta hier met een dubbel gevoel. Het is de laatste keer dat we de minister kunnen ondervragen in dit parlement, en elk antwoord dat zij geeft, betekent meer werk voor haar opvolger. Uit verschillende persberichten heb ik begrepen dat haar opvolger zich wel degelijk bewust is van de zware taak die hem te wachten staat. Er zijn in ons land immers nog altijd veel mensen die het moeilijk hebben, om uiteenlopende redenen. Om aan die problemen tegemoet te komen, zijn in het verleden heel wat sociale voordelen uitgewerkt die gekoppeld waren aan bepaalde categorieën: weduwen, invaliden en wezen, nadien uitgebreid tot langdurig werklozen, gepensioneerden en dergelijke meer.

Men koppelde tal van voordelen aan het WIGW-statuut. Vanaf 1 juli voert de federale regering echter

het Omnio-statuuat in, waarbij voordelen gekoppeld worden aan het inkomen, ongeacht de inkomensbron. Het plafond voor 2006 ligt op 13.300 euro, te verhogen per persoon die deel uitmaakt van het gezin. Dat heeft tot gevolg dat heel wat personen die aan het werk zijn en die vandaag uitgesloten zijn van sociale voordelen, de verhoogde toelage kunnen krijgen.

Heel wat Vlaamse regelgeving is gebaseerd op het WIGW-statuuat, onder meer in het kader van de zorgverzekering en tal van andere domeinen. Ook op gemeentelijk vlak gebruikt men het WIGW-statuuat als een toegangsticket tot gemeentelijke sociale voordelen: bij de buitenschoolse kinderopvang krijgen mensen met een WIGW-statuuat een sociaal tarief, personen met een WIGW-statuuat betalen geen inschrijvingsgeld voor de PWA, in de meeste gemeenten geldt een lagere huurvergoeding, er zijn kortingen voor milieubelastingen, er zijn gratis vuilzakken en dergelijke meer. Er is met andere woorden een heel gamma aan sociale maatregelen die gekoppeld zijn aan één sociaal statuuat.

Het vervallen van het WIGW-statuuat en de uitbreiding tot het Omnio-statuuat kan dus heel wat gevolgen hebben op allerlei sociale regelgeving op zeer diverse beleidsniveaus. Positief uitgedrukt biedt deze stap, mits coördinatie op de verschillende beleidsniveaus, een enorme mogelijkheid om de strijd tegen armoede te intensiveren en een werkloosheidsval effectief weg te werken. Werk blijft immers het ultieme wapen tegen armoede, en we stellen vast dat mensen vandaag soms een aantal sociale voordelen dreigen te verliezen wanneer zij aan het werk gaan en een bepaald statuuat verlaten. Daardoor aarzelen mensen om een bepaalde job aan te nemen.

Het is uiteraard niet allemaal rozengeur en maneschijn. Mensen moeten bijvoorbeeld zelf het Omnio-statuuat aanvragen. Momenteel heeft het RIZIV zo'n 20.000 aanvragen binnengekregen. Dat is een groot verschil met een potentieel dat naargelang de bron geschat wordt op 320.000 tot 350.000 rechthebbenden. Er bestaat dus een duidelijke kloof tussen wie recht heeft en wie dat recht ook effectief opent.

Mevrouw de minister, op welk gebied zal de Vlaamse Regering gevolg geven aan de invoering van het Omnio-statuuat met betrekking tot haar eigen sociale voordelen? Welke sociale voordelen zouden daarbij in aanmerking komen? Zult u daarbij de gemeenten aanspreken op hun verantwoordelijkheid met betrekking tot hun eigen sociale regelgeving? Hoe denkt u de invoering van het Omnio-statuuat kenbaar te maken bij diegenen die effectief recht hebben, zodat ze dit recht ook uitputten?

Minister Inge Vervotte: Ik zal in mijn antwoord enkel ingaan op mijn bevoegdheidsdomein voor zover daar een impact is van de omschakeling naar het Omnio-statuuat. Dit dossier is veel ruimer. Ook bij minister Peeters zijn er heel wat sociale voordelen, ik denk dan bijvoorbeeld aan De Lijn.

Uit een screening van mijn bevoegdheidsdomein blijkt dat deze omschakeling een rechtstreekse impact heeft op de zorgverzekering. Een van onze criteria is immers de verhoogde tegemoetkoming. Mensen die een verhoogde tegemoetkoming krijgen, betalen een lagere bijdrage voor de zorgverzekering. Zij betalen jaarlijks 10 euro in plaats van 25 euro. Dat is het enige concrete gevolg voor mijn beleidsdomein.

Vorige week vrijdag heb ik de Vlaamse Regering meegedeeld dat ik daarover een dossier heb opgemaakt. Dat dossier is opgestart en zal nog voor het zomerreces naar de Inspectie van Financiën vertrekken. Het is de bedoeling om alle verwijzingen naar de verhoogde tegemoetkoming te vervangen door het Omnio-statuuat, afhankelijk van de doelgroep. Bij de zorgverzekering bijvoorbeeld geldt de bijdrageplicht enkel voor de 25-plussers. Daardoor krijgen we een beperktere doelgroep dan bij een aantal andere systemen, bijvoorbeeld met betrekking tot De Lijn. We moeten dus telkens nagaan hoe groot de doelgroep is. Aangezien we de burger op de hoogte brengen van de bijdragen, zullen we de communicatie voeren vanuit de zorgverzekering.

Mijnheer Van Malderen, wat uw vraag over de gemeenten en andere partners betreft, ben ik bereid de communicatie aan te gaan met de federale overheid en met de lokale besturen. Zij kunnen uiteraard wel autonoom beslissen.

De bijdragen worden bekeken vanaf 1 januari van een bepaald jaar tot een jaar voordien. Op 1 januari 2008 gaat men dus terug tot 1 januari 2007. Op dat moment was de wijziging nog niet van toepassing. Deze zal pas een impact hebben op 1 januari 2009. Wij hebben dus nog voldoende tijd om de betrokkenen daarover te informeren.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de minister, u verwijst naar de autonomie van de gemeenten. Dat is terecht, maar ik stel toch vast dat heel wat burgemeesters, schepenen, raadsleden en OCMW-voorzitters dagelijks worden geconfronteerd met maatregelen die de Vlaamse Regering effectief oplegt. Vandaag moeten GECORO's opnieuw samengesteld worden omdat de Vlaamse Regering terecht probeert af te dwingen dat een derde van de aanwezigen vrouw zou zijn. Minister Keulen heeft verklaard dat hij recalcitrante gemeenten zal dwingen, opnieuw terecht, om sociale woningen op hun grondgebied op te richten.

Dit antwoord geeft me een dubbel gevoel. Enerzijds is er de autonomie van de gemeenten wanneer het gaat over het sociaal beleid dat ze moeten voeren. Anderzijds zijn er veel meer dwingende maatregelen op andere gebieden. Misschien is het fiscaal pact een goed moment om in dialoog te treden met de gemeenten

opdat zij naast hun fiscale maatregelen ook een aantal gegarandeerde sociale maatregelen zouden treffen.

Wat de communicatie betreft, zegt u dat u automatisch de personen zult aanschrijven die in de zorgverzekering een lagere bijdrage zouden kunnen betalen. U zou ook aan de federale minister van Financiën kunnen vragen om u de persoonsgegevens te bezorgen van iedereen die onder een bepaald inkomensniveau zit. Overweegt u een dergelijke maatregel?

Minister Inge Vervotte: Wanneer iemand de regelgeving wijzigt, dan is hij of zij in eerste instantie verantwoordelijk voor de invloed daarvan op gemeenten of andere instanties.

In dezen lijkt mijn rol beperkt. In eerste instantie is er mijn eigen regelgeving. In dat verband heb ik onmiddellijk mijn verantwoordelijkheid genomen. Hetzelfde zal moeten gebeuren op het niveau van de hele Vlaamse Regering.

In eerste instantie gaat het om de communicatie tussen de federale overheid en de lokale besturen over de nieuwe regelgeving. Het is misschien zinvol om na te gaan wat de impact ervan is. De gemeenten zullen dat trouwens zelf moeten doen. Het is mogelijk dat sommige gemeenten inkomsten zullen derven door de wijziging omdat er een grotere doelgroep is, die misschien minder zal bijdragen voor bepaalde systemen. Het is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van degene die de regelgeving wijzigt om de gevolgen ervan zo veel mogelijk in te dekken. Voor mijn regelgeving is dat gebeurd.

U vraagt me ook of het niet zinvol zou zijn om daarvoor samen te werken met de federale overheid. We hebben dat al op regelmatige basis gedaan. Het blijkt niet zo eenvoudig te zijn om gegevensstromen met elkaar uit te wisselen omdat de privacyregels gelden, omdat bestanden niet met elkaar gekoppeld zijn enzovoort.

In dit geval gaat het om een doelgroep van 160.000 personen, die zeer makkelijk kan worden gelokaliseerd. We kennen die mensen. We moeten die ook aanschrijven. We zullen onze verantwoordelijkheid nemen door dat ook zelf te doen.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de minister, wat de gemeenten betreft, blijf ik op mijn honger zitten. Een strakkere houding zou ervoor zorgen dat ook in die gemeenten die vandaag minder bezig zijn met het sociaal beleid, resultaat wordt geboekt.

Ik heb u drie voorzetten gegeven. U had de bal gewoon maar binnen te trappen. U hebt er één niet willen netten. Dat is uw keuze. Met de twee kansen die u wel hebt omgezet, ben ik wel tevreden. Twee-één is niet de

slechtste uitslag. Ik vermoed wel dat we bij uw opvolger nog te rade zullen gaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Anne Marie Hoebeke tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de bekendheid van de jeugdhulpverlening bij jongeren

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, recent heeft het Kinderrechtencommissariaat een bevraging gedaan bij 3000 kinderen en jongeren over jeugdhulpverlening. Er is immers al veel geld en energie gestoken in deze werking. De betrokkenen werden echter nog nooit ondervraagd.

De cijfers die werden verkregen na de bevraging, zijn ontstellend. Slechts 40 percent van de ondervraagde jongeren en kinderen kent het Jongerenadviescentrum. Ze kennen ook het CLB. De kinderen en de jongeren hebben er echter wel een zekere aversie voor. Als er problemen zijn, worden de leerlingen door het CLB uit de klas gehaald. Dat zorgt voor een nog grotere stigmatisering in plaats van dat het probleem wordt opgelost.

Ook bestaat er een jeugd- en jongerentelefoon. Veel kinderen die te maken hebben met problematische omstandigheden, durven echter niet om van thuis uit – dikwijls de plaats waar het probleem zich situeert – te telefoneren. Ook worden ze te woord gestaan door iemand waar ze geen gezicht op kunnen plakken. De resultaten zijn voor veel kinderen dan ook niet bevredigend.

Vorige vrijdag was er in de Schelp een vergadering over de relatie tussen kinderen en echtscheiding. De ontstellende constatacie was opnieuw dat de jongeren meer en meer het kind van de rekening worden. Bemiddeling is wel goed in geval van een nakende echtscheiding. De bemiddelaars stelden echter ook voor om de bemiddeling nog een tijd te laten doorgaan nadat de echtscheiding is uitgesproken. De kinderen en jongeren kunnen dan immers bij iemand terecht.

Mevrouw de minister, er is blijkbaar geen laagdrempelige oplossing. Welke beleidsmaatregelen zult u of zal uw opvolger nog nemen om de bekendheid en toegankelijkheid van de jeugdhulpverlening bij de kinderen en jongeren te verhogen?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mevrouw Hoebeke, ik heb de rapporten bij me. Ze zijn zeer uitgebreid. Het is belangrijk dat we er lang genoeg bij stilstaan. De indruk die de titel van het rapport wekt, is immers toch wel misleidend.

Men spreekt van toegankelijke jeugdhulp. Het grootste deel van wat is onderzocht, valt echter niet onder de jeugdhulpverlening maar onder de jeugdwerking. Dus valt het onder het toepassingsgebied en de bevoegdheid van minister Anciaux. Het is dan ook wellicht zinvol om het samen met hem te bekijken.

De jongerentelefoons en dergelijke behoren niet tot de jeugdhulpverlening. Het zijn toeleiders, die zorgen voor jeugdfragen en dergelijke. Het is belangrijk daarin het onderscheid te maken.

Los van deze bedenking moeten we dit onderzoek ernstig nemen omdat het ons inzicht geeft in de belevingswereld van enerzijds mensen die actief zijn in het jeugd- en welzijnswerk en anderzijds in de behoefte van de jongeren om daar al dan niet een beroep op te doen. Dat is het interessante van dit onderzoek. Het wijst ons waar er hiaten zijn en waar we onze inspanningen anders moeten leveren.

Men kijkt dus vooral naar al die infolijnen, zelfmoordlijnen, enzovoort. Een heel breed spectrum wordt onderzocht: blijkt dat de kennis van de verschillende diensten oké is. Wij moeten dat verder blijven monitoren. Veel van deze diensten leveren inspanningen met het oog op naambekendheid, er zijn marketingonderzoeken, enzovoort. Een tweede element is: hoe willen de jongeren er gebruik van maken? Daar bestaat er een groot verschil. 11- tot 12-jarigen bijvoorbeeld zeggen uitdrukkelijk geen nood te hebben aan deze diensten. Zij willen hun problemen liever niet aankaarten bij een dergelijke jongerentelefoon of bij hulp- en dienstverlening, zij willen liever terechtkunnen bij ofwel hun ouders ofwel hun leerkrachten. Dat is een belangrijk element. Het toont aan dat we moeten voortgaan met de stappen die we met de Vlaamse Regering zetten. Enerzijds met betrekking tot de aandacht die we moeten besteden aan opvoedingsondersteuning: jongeren van elf tot twaalf jaar willen bij voorkeur bij hun ouders terecht. Anderzijds zijn er de initiatieven van minister Frank Vandenbroucke met betrekking tot de brede school. Deze cruciale zaken moeten worden voortgezet en verder worden uitgebouwd.

Voor het beleid is het ook zeer interessant dat in de leeftijdsgroep van de plus-12-jarigen 11 percent zegt met hun problemen ergens terecht te willen kunnen. Zij willen liever naar hulpverleners dan naar ouders of leerkrachten. Maar zij stellen dat het imago van de hulpverlening niet goed is. Ik moet dit onmiddellijk nuanceren, want bij diegenen die contact hebben gehad met hulpverleners, blijkt het negatieve imago te zijn omgeslagen in een positief imago.

Dit leert ons dat het heel belangrijk is om, als het noodzakelijk is, toe te leiden naar die hulpverlening, vooral voor die doelgroep die het belangrijk vindt: de 11 percent van de plus-12-jarigen. Bij de beleidsinitiatieven die daar op stapel staan, zijn de allerbelangrijkste de netwerken voor rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening vanuit de integrale jeugdhulp. Daar is al heel wat voorbereidend werk rond gebeurd. Het is de bedoeling dat deze netwerken kunnen starten in het najaar van 2007. De eerlijkheid gebiedt mij om te zeggen dat de operationele resultaten van dergelijke netwerken over heel Vlaanderen pas een tiental maanden later zichtbaar zullen zijn. Dat is wat de experts mij daarover zeggen.

Mijn conclusie is dat het rapport zeer interessant is. Wij mogen niet te voorbarig conclusies trekken omdat het over het hele veld gaat, en zeker en vast niet alleen over hulpverlening. Waar het gaat over hulpverlening, blijkt dat de kennis van het terrein oké is, maar niet het imago ervan. Maar dan blijkt dat wie er toch ervaring mee heeft, er wel tevreden over is. Die 11 percent zal in de toekomst onze leidraad zijn. Zij zullen vooral een antwoord vinden binnen onze netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp.

Ik zou er nog lang over kunnen doorgaan, maar wil hier afronden. Het is zinvol en nuttig om het rapport in de bevoegde commissies ten gronde te bespreken, samen met alle betrokken collega's, bijvoorbeeld minister Anciaux.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: De groep van jongeren boven 12 jaar gaat niet meer gemakkelijk naar vader, moeder, oom, tante, opa, oma of de leerkracht. Ook al hebben ze problemen, ze zetten de stap niet gemakkelijk. Wanneer ze eenmaal contact hebben genomen met dergelijke diensten en worden geholpen door een hulpverlener waar ze een gezicht op kunnen plakken, dan staan ze er positief tegenover. Ze moeten echter de eerste stap durven zetten. Waarschijnlijk moet wat bestaat, meer kenbaar worden gemaakt. We kijken uit naar de bespreking van de bevindingen van het commissariaat in de verschillende commissies. Ook de CLB's kunnen misschien op een meer discrete manier werken dan ze momenteel doen. Als de techniciteit wordt aangepast, zijn de problemen misschien van de baan.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik sluit me aan bij de vraag van mevrouw Hoebeke. Ik was samen met haar vorige vrijdag aanwezig op de interessante studienamiddag in de Schelp. De cijfers uit de studie van het Kinderrechtencommissariaat zijn onthutsend. In een tijd waar jongeren heel wat informatie krijgen, is het onthutsend vast te stellen dat ze niet weten waar ze terechtkunnen

met hulpvragen en problemen, hoe klein of groot die ook mogen zijn.

Mevrouw de minister, u hebt gelijk dat u bedenkingen hebt bij de titel van de studie, maar dat doet niets af aan de essentie van de zaak. In een andere hoedanigheid heb ik vaak te maken met jongeren met problemen. Ik stel vast dat ze echt niet weten waar ze terecht kunnen. Als het gaat om vrij kleine problemen, kan opvoedingsondersteuning misschien een oplossing zijn waarbij meer informatie aan de ouders wordt gegeven over hoe ze kunnen aanvoelen dat hun kind problemen heeft. Als het echter over ernstige zaken gaat, is dat absoluut geen oplossing. Via het onderwijs, jeugdverenigingen en CLB's wordt informatie over concrete hulpverlening niet automatisch gegeven, terwijl dit voor veel andere zaken zoals drugs en soa's wel het geval is. We moeten nagaan hoe op dat vlak een en ander kan worden verbeterd.

Ik steun de suggestie om dit rapport te bespreken in de verschillende bevoegde commissies. Eigenlijk zou het, gelet op de inhoud, aangewezen zijn om dit rapport niet afzonderlijk in de verschillende commissies te bespreken, maar in een verenigde commissie met Welzijn, Jeugd en Onderwijs. Op die manier kan worden nagegaan hoe bepaalde zaken kunnen worden verbeterd, want daar is zeer dringend nood aan.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mevrouw de voorzitter, ik wil voortgaan waar mevrouw Dillen is geëindigd. Ik ben blij dat dergelijk onderzoek is gebeurd. Het behoort tot de kernopdracht dat de kinder-rechtencommissaris het Vlaams Parlement informeert over hoe kinderen en jongeren hun rechten en problemen ervaren. Die voorstelling is echter gebeurd op dinsdagmiddag 19 juni op het ogenblik dat de commissie voor Welzijn vergaderde over het voorstel van decreet in verband met opvoedingsondersteuning.

De PPI's werken in volle onafhankelijkheid, maar ze doen dat wel voor het parlement. Als er informatie en duiding wordt gegeven, dan moet het parlement daarbij worden betrokken. We waren uitgenodigd. Op een dinsdagmiddag is het evenwel onze opdracht om aan de werkzaamheden van de commissie voor Welzijn deel te nemen. Ik wil dat dit wordt genoteerd.

Uiteraard heeft mevrouw Dillen gelijk als ze zegt dat dit niet alleen een zaak is van welzijn, maar ook van jeugd en cultuur, en van onderwijs. Het is daarom aangewezen dat dit belangrijke rapport in een vergadering van de verenigde betrokken commissies wordt besproken, precies zoals het aangewezen is dat de problematiek van jongerenrechten niet alleen in een gesaccificeerde vorm, in elke commissie afzonderlijk wordt besproken. Dat is een oude vraag, en ik herhaal ze hier.

Ten slotte nog dit. Dit is eigenlijk een heel goed rapport. Het bevestigt dat de CLB's goed werk verrichten. Ook de minister van Onderwijs kan dus goed antwoorden op de vragen die nog leven. Aanvullend kunnen we vanuit de beleidsdomeinen Welzijn en Gezondheid een analyse maken van de poging van de integrale jeugdhulp om over de verschillende sectoren heen een oplossing aan te bieden. Vorige keer heeft de minister gezegd dat de integrale jeugdhulp onomkeerbaar is; het wordt tijd dat we dit in het parlement consacreran.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik ben blij dat minister Vervotte heeft verwezen naar de minister van Jeugd, die hier gelukkig aanwezig is. Informatie is een van de centrale punten van het jeugdbeleid. In dit onderzoek wordt nogmaals aangetoond dat de lokale laagdrempelige Jongereninformatiepunten erg belangrijk zijn. Ze zijn van bijzonder nut voor de plus-12-jarigen. Volgende week wordt het Vlaams Informatiepunt opgestart. Deze week wordt dat op de regeringsbijeenkomst beslist. Ik denk dat dit een goede basis is voor het informatiebeleid ten aanzien van de jeugd. Ik wil de collega's aansporen om dat in de commissie voor Jeugd verder te bespreken, al dan niet samen met de collega's van de commissies voor Welzijn en Onderwijs.

Minister Inge Vervotte: Ik wil het debat hier in de plenaire niet helemaal voeren. Het enige wat ik nog wil zeggen is wel dat we geen voorbarige conclusies mogen trekken. Ik vind dat het een zeer goed rapport is. Er staan zeer zinvolle zaken in, onder meer over de beleving. Maar we mogen niet voorbarige besluiten trekken. Ik heb er hier een aantal gehoord, als men zegt dat er 'een gebrek aan kennis' is en men niet altijd zijn weg vindt. Ik haal die conclusies niet uit dat rapport. Mijns inziens zijn er andere drempels met een grotere impact, voornamelijk van psychologische aard. Informatie-overdracht is belangrijk, maar dat is niet het enige punt. Een belangrijke drempel is veiligheid: men moet een veilige omgeving creëren waarin jongeren terecht kunnen. Ik ben altijd een voorstander van het subsidiariteitsprincipe geweest: men moet zo dicht mogelijk bij de mensen zelf, in hun eigen vertrouwde omgeving of onder jongeren zelf, een oplossing zoeken. Ik pleit ervoor om dat allemaal grondig te bekijken.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Blijkbaar bestaat er een brede consensus om over de grenzen van commissies en partijen heen de discussie te voeren. In het belang van de jongeren zullen we daarvan gebruikmaken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Loones tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de gevolgen voor Vlaanderen van het akkoord betreffende de verdere institutionele werking van de Europese Unie

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, mevrouw Vervotte, ik vond het fijn dat er veel volk aanwezig was om uw laatste tussenkomst te aanhoren. We zullen u missen.

Mijnheer de minister, er zijn nog mensen die van Europa houden. Ik wil een vraag stellen over het laatste Europese overleg.

We hadden vanmorgen een zeer enthousiasmerende ontmoeting. Ik moet u en minister Anciaux trouwens de groeten overbrengen van een groot Vlaams kunstenaar Koenraad Tinel uit Galmaarden. We waren bij hem voor de aankoop van een paardenvissersbeeld. Ik toon u even de paardenvisser zodat u een idee hebt van zijn stijl. Deze man is echter ook bezig met een prachtig Europees project waarbij hij teruggaat tot de legende van Europa. Het jonge frêle meisje Europa was aan het spelen in Perzië toen ze op de rug van een stier over de wateren werd ontvoerd. Op die manier maakte ze de verbinding van Perzië in Azië met Europa. Op een bepaald moment werd in het gesprek geopperd dat Europa zijn ziel verloren heeft: men is verzand geraakt in ergernisgesprekken over kleine zaakjes waarbij Europa een pispaal geworden is.

Ik reken de N-VA-fractie bij diegenen die van Europa houden. Wij waren dus bijzonder tevreden met het compromis dat op de laatste top na 36 uren vergaderen bereikt is en met de aankondiging van mevrouw Merkel dat er een vervanging was voor het teloorgegangene project van de Europese grondwet. Voor Vlaanderen is dit van belang. We waren bijzonder trots op de zo goed als gelijkstelling van het Vlaams Parlement met de nationale parlementen voor het toetsen van de beslissingen van Europa, namelijk de beruchte subsidiariteitstoets.

Mijnheer de minister, ik ben wel vroeg met mijn vraag, maar ik hoop dat u de tijd gevonden hebt om een evaluatie te maken. De vraag is waar we nu staan. We hebben gehoord dat er vooral vanuit Nederland aangedrongen is om de nationale parlementen het Europese parlement te laten vervangen. Er zou nu zelfs een verbodsprocedure worden ingelast in plaats van een adviesprocedure.

We weten welke moeilijke procedure we hier doorgesparteld hebben in verband met de Europese grondwet, de uitvoering van het protocol 49, het samenwerkingsakkoord tussen de zeven parlementen. Het is zeer moeilijk en niet zonder politieke problemen verlopen. Waar

staan we nu met de rol van het Vlaams Parlement in het algemeen en met de toepassing van de subsidiariteitstoets in het bijzonder? Volstaat het samenwerkingsakkoord dat afgesloten is tussen de zeven parlementen op 19 december 2006? Moet er een bijvoegsel komen? Moet het vervangen worden? Moet er opnieuw onderhandeld worden? We zijn bijzonder geïnteresseerd om van u hierover enig inzicht te krijgen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, mijnheer Loones, u hebt terecht uw liefde voor Europa uitgesproken. Ik voeg er onze gezamenlijke liefde voor Vlaanderen aan toe, want het gaat eigenlijk over de band van Vlaanderen met Europa.

U weet dat in de Europese grondwet die aangepast is in Brussel en gewoon verdrag zal heten, het principe van de subsidiariteit en de evenredigheid is opgenomen. U weet ook dat het grootste deel van die grondwet behouden blijft. In Brussel is overeengekomen dat de nieuwe bepalingen van de grondwet, de protocollen en de desbetreffende verklaringen behouden blijven, tenzij ze gewijzigd zijn in Brussel. De subsidiariteit was geregeld in protocol II waarin een heel grote rol wordt toebedeeld aan de nationale parlementen, net zoals in de grondwet.

Mijnheer Loones, u hebt er terecht op gewezen dat wij, niet zonder slag of stoot, erin geslaagd zijn om het Vlaams Parlement op het niveau te hijsen van Kamer en Senaat en eigenlijk ook van de parlementen van de nationale lidstaten van Europa.

Dat is gebeurd doordat ik, bij mijn mandaat aan minister De Gucht om in Rome het verdrag te tekenen, gezegd heb dat er een verklaring aan toegevoegd moest worden. Dat is verklaring 49, die u kent. Daarna hebben het parlement, het Bureau en de voorzitter werk gemaakt van een samenwerkingsakkoord met de andere parlementen. Vervolgens heb ik gezegd dat we niet zouden ratificeren totdat alle deelstaatarlamenten het samenwerkingsakkoord getekend hebben. Dat is nu allemaal achter de rug.

Het protocol is in Brussel gewijzigd op twee punten. De termijn om de toets te doen is verlengd van zes naar acht weken, wat een goede zaak is en meer tijd geeft aan de parlementen om de vaak ingewikkelde toets te doen. Er is ook overeengekomen dat het controletoezicht van de parlementen verscherpt wordt. Als de meerderheid van de parlementen zegt dat het voorstel van de Europese Commissie in strijd is met het subsidiariteitsbeginsel, kan de Europese Commissie drie dingen doen: het voorstel intrekken, aanpassen of handhaven.

Als de Commissie het voorstel handhaaft, moet ze naar de Europese wetgever gaan met het voorstel en de

motivering, maar ook met de motivering van de nationale parlementen. Ik kan me moeilijk de situatie voorstellen dat de Commissie tegen de wil van de nationale parlementen ingaat, maar die mogelijkheid bestaat. Als 55 percent van de leden in de Europese Raad zegt dat het voorstel in strijd is met de subsidiariteit of als de meerderheid van het Europees Parlement zegt dat het strijdig is met de subsidiariteit, wordt het voorstel naar de prullenmand verwezen.

Ik kom dan tot de intra-Belgische situatie. Ik ga ervan uit dat verklaring 49 gehandhaafd blijft. Het mandaat van Brussel – voor zover ik weet, want de teksten moeten natuurlijk nog gefinetuned worden door het Portugese voorzitterschap – stelt dat de verdragsbepalingen, protocollen en desbetreffende verklaringen blijven, voor zover ze niet gewijzigd worden. Mocht verklaring 49 niet gehandhaafd zijn, ga ik opnieuw dezelfde procedure toepassen en zeggen dat de federale minister het nieuwe verdrag maar kan tekenen op voorwaarde dat de verklaring wordt toegevoegd. In België moeten nationale parlementen beschouwd worden als Kamer en Senaat, plus de deelstaatparlementen.

Het samenwerkingsakkoord bepaalt dat het in werking treedt op het moment dat de grondwet in werking treedt. Het woord grondwet zal er niet meer in staan, maar ondertussen is er wel een overgangsbepaling die zegt dat het samenwerkingsakkoord al voorafgaand in werking treedt. Het parlement zal moeten nagaan of aan het samenwerkingsakkoord eventueel twee wijzigingen aangebracht moeten worden, met name het al dan niet vervangen van de term grondwet door protocol en het intern aanpassen van de termijn om te toetsen. Nu moest men al reageren binnen twee weken, terwijl de totale termijn verlengd is van zes naar acht weken.

Mijns inziens kan er binnen de federale entiteiten eigenlijk geen discussie zijn over het principe. Dat was verworven, is vastgelegd en is al in werking. Het Vlaams Parlement krijgt rechtstreeks van Europa, niet via het nationale parlement, de voorstellen toegestuurd. Er zijn twee wijzigingen van de modaliteiten, maar het is de taak van het Bureau van het parlement om na te gaan of daaromtrent actie ondernomen moet worden.

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister, ik neem akte van uw antwoord. We zijn dus nog niet helemaal gerustgesteld. We zullen moeten nagaan of de wijziging nodig zal zijn.

Ik wil niet in een technische discussie vervallen. We hebben bij de vorige besprekingen van de samenwerkingsovereenkomst de meeste moeilijkheden gehad met de Senaat. Ik verneem dat onze Europese dame, mevrouw Smet, naar de Senaat gaat. Dat zal er misschien toe bijdragen dat we minder problemen hebben met de samenwerkingsovereenkomst met de Senaat.

We wensen mevrouw Smet het beste. Het is niet aan mij om dat te zeggen, maar we zien haar graag.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het aanbod in de sociale huisvesting

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het tekort aan sociale woningen

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, uit recente cijfers die we eergisteren in de pers konden lezen, blijkt dat de Vlaamse socialehuisvestingsmaatschappijen 137.000 woningen aanbieden aan een prijs die onder de marktwaarde ligt, om het recht op wonen te kunnen invullen van gezinnen die problemen hebben met het bekostigen van een woning. Momenteel staan 58.000 gezinnen op een wachtlijst. Als we het Steunpunt Ruimte en Wonen mogen geloven, komen er volgens de huidige normen eigenlijk 240.000 gezinnen in aanmerking voor een sociale woning.

De Vlaamse overheid levert serieuze inspanningen, daar zijn we ons van bewust. Op dit moment worden 2000 tot 3000 sociale woningen per jaar bijgebouwd, wat niet min is. De realiteit noopt ons om te zeggen dat het aan dit tempo nog zestig jaar zal duren om de huidige wachtlijst in te vullen.

We moeten in een realistischere benadering nagaan of dit het enige pad is dat we kunnen bewandelen. Is het haalbaar om nog zestig jaar te werken op de manier waarop we bezig zijn? Of noopt de realiteit ons niet om eens te onderzoeken welke andere vormen mogelijk zijn, ik denk aan een onderzoek naar huurcheques of –subsidies?

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil me hier volledig bij aansluiten. Ik zal enkele cijfers van mevrouw Hermans nuanceren en duiden.

We hebben twee weken geleden de studie van het Steunpunt Ruimte en Wonen kunnen inkijken. Wij – en

de minister in het bijzonder – gingen ervan uit dat het in de socialehuursector niet zo slecht gaat. De sociale huurder zou zeer tevreden zijn met de kwaliteit van de woningen. Dat wordt genuanceerd door de ombudsman en door de ervaringen die wij in ons sociaal dienstbetoon allemaal hebben.

De socialewoonmaatschappijen doen het zo slecht nog niet. Er zijn een aantal socialewoonmaatschappijen die de titel van Gazelle krijgen. Er wordt verwezen naar voorbeelden uit Roeselare, maar er zijn ook maatschappijen in het Antwerpse, mevrouw Berx, die die titel voeren – gelukkig voor Antwerpen. Daar tegenover staat het verhaal van Mechelen, dat we morgen wellicht zullen bespreken, waaruit blijkt dat er een en ander misloopt.

Het verhaal over sociaal wonen is een genuanceerd verhaal, ook wat betreft het aanbod van sociale woningen.

Momenteel zou er sprake zijn van 58.000 wachtenden op de inschrijvingslijsten. Dat is het minimumcijfer waarvan in de pers sprake is. Uit een schriftelijk antwoord van u op een vraag van de heer Decaluwe blijkt dat het er iets meer dan 76.700 zijn. Dat is dus heel wat meer.

Nu zegt het Steunpunt Ruimte en Wonen dat het gaat over nog eens het dubbele daarvan, als we iedereen die in aanmerking zou kunnen komen, in aanmerking nemen. Ik weet wel dat het hier gaat over universitair, met hun voorgeschiedenis. Sommigen kijken liever met hun linkeroog dan met hun rechteroog. Ze kijken dus heel ruim, maar zelfs wij met zijn rechteroog kijkt, zal moeten toegeven dat er in onze veranderende samenleving heel wat mensen voor sociale huisvesting – en voor mij is dat volkshuisvesting – in aanmerking komen. Dan gaat het over mensen met een bescheiden inkomen. De legerkorporaal, de postbode, de gepensioneerde onderwijzer: dat waren de mensen die vroeger een beroep deden op de volkshuisvesting. Dat zijn de mensen die vandaag in die volkshuisvesting moeten blijven. Nemen we die mensen allemaal in aanmerking, dan voelen we allemaal aan dat er een extra inspanning nodig is. Dat is ook bij de pers blijven hangen naar aanleiding van de studiedag die die organisatie vorige week heeft gehouden in dit parlement.

We kunnen die inspanning doen op twee manieren. We kunnen nieuwe woningen bouwen. Het huidige ritme volstaat echter niet om de nood aan volkshuisvesting te lenigen. Het voorbije jaar was er sprake van 2000 nieuwe woningen. Het jaar ervoor ging het over ongeveer 1400 woningen. Ik verwijs opnieuw naar een schriftelijk antwoord op een vraag van de heer Decaluwe. Dat is te weinig. Mevrouw Hermans zei het al: aan dat ritme hebben we nog 60 jaar nodig om alle noden te lenigen. Dus blijft de vraag: zijn er geen andere mogelijkheden? Zou het in aanmerking doen komen van sommige mensen voor een huursubsidie op de vrije markt, zoals die in het buitenland bestaat, geen mogelijkheid zijn?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw de voorzitter, zoals steeds ben ik heel blij met deze vraag. Er is het verhaal van de 180.000 wachtenden. Ik werd maandagavond uitgenodigd in de studio's van TerZake om daarover op de rooster te worden gelegd.

Mijnheer Penris, u zult zeker weten dat dit cijfer er is gekomen op basis van statistiek, en niet op basis van reële behoeften. Er werd gekeken naar inkomens, en aan de hand van die statistieken heeft men bepaald wie potentieel in aanmerking zou kunnen komen voor een sociale woning. Nu, het grootste deel van die mensen zijn tevreden met hun huidige huisvestingssituatie. Die mensen huren op de privéhuurmarkt. Ze zijn tevreden over de huur, de relatie met de burens en de huiseigenaar. Zij willen geen verandering. Een klein deel van die mensen zijn wel kandidaat voor een sociale woning. Zij maken deel uit van die wachtlijst van 58.000 mensen.

Hoe meer ik op het terrein kom – en ik doe dat wekelijks –, en ik met directeurs van huisvestingsmaatschappijen en andere verantwoordelijken praat, hoe meer blijkt dat we bij die wachtlijst een duidelijk onderscheid moeten maken tussen de woonwensen en de woonbehoeften. Ik wil me er niet vanaf maken, maar als mensen bereid zijn 4 jaar te wachten op het verwezenlijken van een nieuwbouwproject in een bepaalde straat, wijk en deelgemeente, dan zegt dat iets over hun woonwensen. Ze voldoen weliswaar aan de voorwaarden, maar kampen niet met acute woningnood.

Ik krijg tegenwoordig van heel veel directeurs de opmerking dat mensen tot twee- of driemaal toe een aanbod weigeren alvorens een sociale woning te betrekken. De maatschappijen moeten de rij afdaan om te vragen wie die woning wil. In de reportage waren een aantal beelden te zien. Ik heb contact opgenomen met de directeur van Zonnige Kempen. Hij zei me dat, als mensen tevreden zijn met om het even welk aanbod binnen het werkingsgebied van zijn huisvestingsmaatschappij, ze uiterlijk binnen 1 jaar geholpen zijn. Dan zeggen sommige mensen dat ze 7 jaar moeten wachten. Dat betekent dat ze 7 jaar hebben moeten wachten op dat specifieke project waar ze per se wilden worden gehuisvest. Opnieuw, dat zegt iets over de woonwensen, en minder over de woonbehoefte. Ik wil daar geen afbreuk aan doen. Die mensen voldoen aan de voorwaarden, maar ze hebben blijkbaar geen acute woningnood. Dat bleek ook heel duidelijk uit die reportage. Ik vond dat schitterend. Ik was heel blij dat ik die kans kreeg.

We zijn natuurlijk ook een beetje het slachtoffer van ons eigen succes. Naderhand vroegen mensen me in de wandelgangen of het waar is dat ze tegen gemiddeld 260 euro per maand kunnen huren in de sociale huis-

vesting, terwijl de gemiddelde huur op de privéhuurmarkt 431 euro per maand bedraagt. Tel uit je winst. Dat betekent gemiddeld een winst van een derde tot de helft ten opzichte van huren op de privéhuurmarkt. Die wachtlijst moet ons altijd aansporen tot verdere investeringen, maar dit cijfer zegt dus vaak meer over woonwensen dan over woonbehoefte.

Het gaat dus over een genuanceerd verhaal waarachter een complexe werkelijkheid schuilgaat. Mijnheer Penris, u en de andere vaste leden van de Commissie voor Vrouwen, zoals mevrouw Heeren en de heer Decaluwe, weten dit. We bouwen op jaarbasis ongeveer 2200 huurwoningen en daarbovenop ongeveer 1000 koopwoningen.

Ik heb zelf geïntroduceerd dat er vooral een probleem was op de privéhuurmarkt. Als voorzitter van de commissie weet u dat, mijnheer Penris. Mevrouw Hermans, ik ben zelf begonnen met het organiseren van sociale huisvesting op de privéhuurmarkt door het invoeren van huursubsidies. In de begroting 2007 staat een krediet ingeschreven van 20.600.000 euro. In 2006 was dat nog maar 10 miljoen euro. We gaan in de richting van 30 miljoen euro.

We doen ook kwaliteitsbewaking op de privéhuurmarkt: de Wooninspectie, ondertussen een begrip, bestond nog niet toen ik minister werd.

Iedereen spreekt nu over de 58.000 kandidaten. Ik heb zelf op bepaald ogenblik gezegd: tel nu eens alle wachtlijsten op bij de verschillende huisvestingsmaatschappijen. Plotseling bestond de wachtlijst, maar die bestond al 50 jaar. De 180.000 mensen die op basis van hun inkomen in aanmerking komen voor een sociale woning, bestonden ook al tientallen jaren. Maar dat is de Vlaamse manier van doen: wat we niet weten, bestaat niet. Wie het ontdekt en het op de agenda zet, krijgt het onder zijn neus gewreven. Ik ben daar ook niet bang voor. Ik neem de verantwoordelijkheid graag op, maar we moeten het kunnen plaatsen.

De Wooninspectie beschikt binnenkort over een team van 24 inspecteurs. We zijn sinds 2003 ook volop bezig met publiek-private samenwerking en Constructieve Benadering Overheidsopdrachten. Dat zijn alternatieven om een extra aanbod op de huisvestingsmarkt te realiseren. Daarmee gaan we door. Toen ik in 2003 minister werd, bestonden de socialeverhuurkantoren op papier, nu bevat dat patrimonium toch 3300 woningen. Die richten zich eigenlijk naar de nog meer kwetsbaren dan degenen die aankloppen voor een sociale huurwoning.

Laat u niets wijsmaken. Er zijn geen vingerknipoplossingen. Stel dat ik morgen tegen de bouwsector zeg dat we 10.000 huurwoningen extra bouwen. Dat kunnen zij niet aan. Voor wie de geschiedenis van de huisvesting in Vlaanderen kent: er wordt heel vaak verwezen naar

Domus Flandria begin jaren negentig. Er werd 7 jaar gebouwd aan die 10.000 woningen. Ik ben ze vandaag nog altijd aan het betalen. Het was een enorme debugeteringsoperatie. Het staat nu nog altijd in de begroting ingeschreven.

We moeten verder gaan op de weg die we aan het bewandelen zijn, en het onderscheid maken tussen woonbehoefte en woonwensen. In Vlaanderen willen mensen eigenaar worden. U spreekt van de korporaal en de postbode. Vandaag zijn er in Vlaanderen 75 procent eigenaars, en we gaan naar 80 procent. Dat zijn heel veel korporaals en postbodes, gelukkig maar. Nederland telt 30 tot 40 procent sociale huisvesting, maar daar hebben de postbode en de korporaal hun hele leven één perspectief en dat is huren bij een socia-lehuisvestingsmaatschappij. Bij ons worden die mensen eigenaar. Daar moeten we trots op zijn. We moeten ze daarvoor alle kansen geven. De mensen worden ook op steeds jongere leeftijd eigenaar. Nochtans is dat peperduur, soms vraag ik mij af hoe mensen dat kunnen. Ze worden nu al eigenaar op gemiddeld 28 jaar en 1 op 8 zelfs al onder 25 jaar. Eigenlijk loopt de huisvestingsmarkt vrij goed.

Mijnheer Penris, we hebben de voorbije weken een reeks studies laten doen. 93 procent van de Vlamingen zegt heel tevreden te zijn over zijn huisvestingssituatie. 2 procent is niet tevreden. Ik daag om het even welke sector in Vlaanderen uit om een dergelijke score voor te leggen.

De voornaamste maatregel om iemands huisvestings-situatie te verbeteren is het hebben van werk. Dat vergeten we vaak. Een koppel waar beide partners gaan werken, maakt meteen een enorme vooruitgang. We moeten verder op die weg gaan, doorgaan met de huursubsidies en ook dingen nuanceren. Ik ben de eerste om toe te geven dat het hier niet het ideale van het ideale is, maar ik daag u uit om een land aan te geven waar het beter is om te wonen. Dat ontslaat me niet van de plicht om bijkomende inspanningen te leveren samen met het parlement.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de minister, u hebt al heel wat inspanningen geleverd. Ik ben verheugd over uw pragmatische aanpak van de situatie. Ik concludeer dat dit een positief verhaal is, vooral de laatste jaren, maar komen die lijsten nog overeen met de realiteit? Het is veeleer een woonwens dan een echte nood. Moeten we dan niet werken aan de voorwaarden of er bijkomende zaken aan koppelen?

De heer Jan Penris: Mijnheer de minister, u hebt een punt. Met statistieken kunt u veel bewijzen en cijfers zijn heel abstract. Wijlen Godfried Bomans zei dat een statisticus verdronk in een rivier van gemiddeld één meter diep. Met cijfers wordt dus veel gegoocheld. U

zegt dat er 58.000 mensen op de wachtlijst staan. Dat is een minimum. Een jaar geleden hebt u in een parlementair stuk aan de heer Decaluwe geschreven dat het er 76.700 en een beetje waren. Ik geloof niet dat er op zo korte tijd zoveel mensen van de wachtlijsten zijn geschrapt of dat er zoveel mensen aan een woning zijn geraakt. Dat laatste cijfer ligt volgens mij dichterbij de waarheid dan die 58.000.

Mevrouw Winters en haar ploeg hebben een schokeffect gecreëerd, en de pers heeft daar verontrust op ingespeeld met de mededeling dat die 76.000 nog onderschat is. Als we bekijken wie er echt voor in aanmerking komt, dan zijn het er 180.000. Laten we de peer in het midden doorsnijden. Laat de woonbehoefte ergens tussen de 76.000, die u officieel hebt aangegeven, en de 180.000, die academisch werden berekend, liggen. Dan is het nog een indrukwekkend getal.

We kunnen niet bouwen waar we willen. De vorige legislatuur heeft die fout gemaakt en gezegd: reken ons maar af op het cijfer dat we voorleggen. Ze hebben dat niet gehaald. Bouwtechnisch is het misschien niet haalbaar om per jaar meer dan 3.000 nieuwe woningen te creëren, maar er zijn alternatieven. Mevrouw Hermans heeft daarop al een begin van antwoord gegeven. Wij koesteren dat ook.

Mijnheer de minister, laten we de weg van de huursubsidie, die u al te voorzichtig bewandelt, verder opgaan, zodat we niet alleen de woonnood, maar ook de woonwensen van heel wat Vlamingen, die recht hebben op een goede en goedkope volkshuisvesting, kunnen inwilligen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, we kunnen niet ontkennen dat er in Vlaanderen een acute nood is op het vlak van de sociale woningbouw. De cijfers zijn wat ze zijn. Ze zijn niet zo nieuw als velen zouden denken, ze gaan al enkele jaren mee. Vlaanderen kent een specifieke situatie, met een eigenaarskorps van 74 procent en een kleine sociale woonmarkt van 5,4 procent.

De cruciale vraag van de studie was waar we naartoe willen met de sociale woningbouw. Welke keuze willen we maken? Gaan we voor volkshuisvesting of niet? Vandaag zullen we moeten kiezen voor het creëren van een sociale woningbouw voor de zwakkeren in onze samenleving en bepaalde doelgroepen, met behoud van de inkomensgrenzen die we vandaag hebben. We moeten dat realiseren in kleine projecten, niet in grote mastodonten.

We moeten ook de privé-huurmarkt ondersteunen met de huursubsidie en ervoor zorgen dat die niet verdwijnt.

Hadden we de budgetten, dan hadden we ook brede huursubsidies. Vandaag zijn er budgettaire beperkingen. Daarom zijn de huursubsidies niet verder uitgebouwd dan het perspectief van de 30 miljoen euro.

Als we het hebben over het uitbreiden van het aanbod, dan is er zoiets als een sociaal huurbesluit en een nieuw financieringssysteem.

We helpen u om dat snel te implementeren. Het moet in werking treden op 1 januari 2008. De sector verkeert immers in een soort immobilisme. We kunnen het de maatschappijen niet kwalijk nemen dat zij morgen geen projecten wensen in te dienen als ze niet weten in welk financieel kader zij kunnen ageren.

Naar aanleiding van mijn vraag gisteren aan minister Van Mechelen, in de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, hadden we het over de doorlooptijd van de projecten. Ik heb onthouden dat het belangrijk is dat de wegenisprojecten eerst worden ingediend en daarna de aanvraag voor een bouwvergunning. Als er veel vertragingen zijn, dan ligt dat vaak aan het feit dat de projecten onvolledig zijn. We zouden iets kunnen doen aan de doorlooptijd. Die elementen kunnen er ook voor zorgen dat we de productie kunnen opdrijven.

Minister Marino Keulen: Ik heb het al ontelbare keren gezegd: het contingent sociale woningen moet nog stijgen. We werken daar stelselmatig aan. Ik heb daarvoor de volle steun van de commissie en van het parlement.

Inzake het concept volkshuisvesting versus het sociale vangnet hanteer ik dezelfde thesise als mevrouw Heeren. Uw kader, mijnheer Penris, is louter theoretisch. Als mensen nog maar het perspectief zien, ze moeten het nog niet eens hebben, om eigenaar te worden, dan zijn ze vertrokken. Of ze zijn kandidaat voor sociaal koopproject, of ze kopen een woning, en renoveren die desnoods. Alle tweeverdieners gaan gewoon voor een eigendom. De buschauffeur, de politieagent, de korporaal en de bode op het stadhuis, allemaal hebben ze een huis in eigendom. Gelukkig maar, want dat is de beste verzekering voor hun oude dag. Over enkele jaren zitten we aan 80 procent eigenaars. We zijn nu al wereldkampioen, we zullen onze voorsprong nog zien groeien.

Er zijn er die niet meekunnen. De tweedeling in onze samenleving zien we aan de huisvesting. Wie een pot choco op tafel zet, eet dat graag of kan zich niet meer permitteren. Daaraan valt niets af te meten. Hetzelfde geldt voor kleding. Het verschil zien we wel in de huisvesting. Daaraan zien we wie meekan en wie achterop hinkt. Er is een groep van 15 à 20 procent die nooit eigenaar zal worden. 10 procent zit onder de armoedegrens, ook dat is nog altijd Vlaanderen. 10 procent heeft tijdelijk pech door faillissement, ziekte of echtscheiding. Die 20 procent moeten we ook betaalbaar en

kwalitatief huisvesten. We moeten hen een opvangnet bieden via de sociale huisvesting of via betaalbare huurprijzen op de privémarkt.

Die 30 miljoen euro toont aan dat we daarin groeien, mevrouw Hermans, vandaar de huursubsidies. Ik heb een budget van 600 miljoen euro voor sociale huisvesting. Dat is een record. We kunnen daar veel mee doen, maar nog niet alles. De alternatieven – PPS, CBO, socialeverhuurkantoren, huursubsidies – zijn concreet. Ik praat niet alleen over concepten, maar over daden, reële maatregelen en beslissingen.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Dat is inderdaad een realistische benadering. We moeten dat pad blijvend onderzoeken en uitbouwen.

De heer Jan Penris: Mijnheer de minister, u bent ambitieus. Wij zijn dat ook, zeker voor de zwaksten in de samenleving. Daarom geloven wij in het concept van de volkshuisvesting en willen we dat versterken. We hebben daar nu enkele academische argumenten voor aangereikt gekregen. Ik zou zeggen: het debat wordt voortgezet in de commissie. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de gevolgen van een recent arrest in beroep voor de bestuurlijke verantwoordelijkheid van lokale mandatarissen

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, heren ministers, op 20 december stond mevrouw Schauvliege hier met een gelijkaardige vraag. U wou toen de uitspraak in beroep van de rechter afwachten.

Ik zal nog even de feiten samenvatten. De burgemeester van Damme is in beroep burgerrechtelijk en strafrechtelijk veroordeeld voor een verkeersongeval dat plaatsvond op grondgebied van zijn gemeente. De rechter oordeelde dat de burgemeester niet alles in het werk heeft gesteld om het ongeval te vermijden. De burgemeester is in beroep zelfs veroordeeld tot een celstraf met uitstel.

U hebt op 20 december verwezen naar de scheiding der machten. U zei dat u liever de beroepsprocedure afwachtte.

Er is volgens mij echter een fundamentele vraag: in welke mate kunnen burgemeesters strafrechtelijk verantwoordelijk gesteld worden indien er een verkeersongeval plaatsvindt op hun grondgebied? Bovendien geeft artikel 71 van het Gemeentedecreet de minister een aantal mogelijkheden om tuchtrechtelijk op te treden.

De Vlaamse en federale wetgevers moeten mijns inziens maatregelen nemen om de strafrechtelijke veroordeling van burgemeesters, door aspecten die rechtstreeks voortvloeien uit hun mandaat en waar zij geen impact op hebben, een halt toe te roepen. Mijnheer de minister, de gemeenteraad van Bredene heeft als eerste in Vlaanderen een motie dienaangaande goedgekeurd en vraagt aan u maatregelen om hier een oplossing aan te bieden. De VVSG is ondertussen ook gestart met een werkgroep om na te gaan welke passende maatregelen genomen kunnen worden.

Mijnheer de minister, u hebt intussen de tijd gehad om het vonnis in beroep te bestuderen. Overweegt u, als minister van Binnenlands Bestuur, overleg te plegen en maatregelen te nemen om, ondanks de scheiding der machten, te voorkomen dat burgemeesters nog met dergelijke vonnissen geconfronteerd worden?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Verfaillie, ik vind uw vraag erg belangrijk. Ik heb het vonnis in beroep inderdaad opgevraagd. Ik ga geen tuchtsanctie treffen ten aanzien van de heer Bisschop. Daarbij worden twee uitgangspunten gehanteerd: grove nalatigheid en kennelijk wangedrag. Die zijn hier duidelijk niet aan de orde.

Het vonnis in beroep is geveld door de rechter. Hier gelden dus de autonomie van de rechtbank en de scheiding der machten. We kunnen enkel akte nemen van het vonnis. Ik kan u zeggen dat ik het een vreemd vonnis vind, maar meer kan ik niet doen. Voor de rest heb ik geen commentaar te geven bij dat vonnis.

Ik ben geen voorstander van strafrechtelijke onschendbaarheid van lokale uitvoerende mandatarissen. Dan zou je het kind met het badwater weggooien. Wat doe je met een burgemeester die al herhaaldelijk door de brandweercommandant gewaarschuwd is over het feit dat de brandveiligheid van het jeugdhuis niet in orde is? Het kan niet de bedoeling zijn dat je die gewoon laat betijen. Wat hier aan de orde is, is pure strafwetgeving. We hebben dit dossier vanuit alle invalshoeken bekeken en we hebben vastgesteld dat we daar vanuit Vlaanderen niets kunnen aan doen.

Ik draag alle burgemeesters en lokale mandatarissen een warm hart toe. Ik noem mijzelf hun advocaat in Brussel en ik wil hen hier ook verdedigen, maar vanuit Vlaanderen hebben we geen instrumenten om de strafwetgeving te veranderen. Dat is federale materie. Ik

heb begrepen dat uw partij dat element wil inbrengen in de federale regeringsvorming. Ik ben benieuwd wat daaruit voortkomt. Ook de VVSG is intussen bezig met een werkgroep.

Ik zou uiteraard graag voorkomen dat we het kind met het badwater weggooien. Ik wil geen far-westtoestanden creëren waarbij mensen strafrechterlijk gevonnist worden voor zaken waar ze eigenlijk niets kunnen aan doen. Vanuit Vlaanderen hebben we echter geen instrumenten om mensen daartegen te beschermen.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

We moeten hier een essentieel onderscheid maken. U spreekt over het jeugdhuis en het brandweerverslag. Als de brandweercommandant de burgemeester meermaals attent maakt op de gevaarlijke situatie, kan de burgemeester inderdaad aansprakelijk gesteld worden. Bij mijn weten heeft de burgemeester van Damme echter geen enkel signaal gekregen – noch vanuit zijn gemeente, noch van een externe dienst – dat er een probleem was met de verlichting aan het bewuste kruispunt. Dat is een essentieel onderscheid.

Bovendien ben ik geen jurist, maar econoom. Het probleem kan zijn dat een aantal rechters bij een gelijkaardige zaak verwijzen naar gelijkaardige rechtspraak uit andere zaken. We moeten dus opletten dat de politierechter uit Brugge geen precedent schept en dat andere rechters bij gelijkaardige vonnissen dit arrest als vergelijkingspunt gebruiken om andere burgemeesters te veroordelen.

Bovendien bestaat er een essentieel onderscheid tussen het geval waarin bepaalde instanties de burgermeester meermaals en meestal schriftelijk op de hoogte brengen van gevaarlijke situaties, en het geval waarin dat helemaal niet gebeurt. Ik steun de motie van de gemeenteraad van Bredene waaruit blijkt dat voor de burgemeester op strafrechterlijk vlak effectief een probleem rijst.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer de minister, ik deel uw mening dat burgemeesters aansprakelijk moeten kunnen blijven. Het is echter belangrijk dat kan worden vastgelegd waarvoor en in welke mate dat kan.

Ik heb het vonnis niet zelf gelezen. Uit wat ik verneem uit de media, zou het gaan over elementen die niet vooraf werden gesignaleerd. Het gaat over een niet verlicht kruispunt. Ik wil de minister van Openbare Werken erop wijzen dat de lichten op de autosnelwegen om 1 uur 's nachts gedoofd worden. Velen vinden dat logisch, maar je zult op dat moment maar burgemeester zijn in een gemeente waar die autosnelweg passeert. Ik trek het misschien in het absurde, maar ik wil er enkel op wijzen

dat ik het er heel moeilijk mee heb dat alles zomaar in de schoenen van, in dit geval, een burgemeester kan worden geschoven.

Het precedent dat hier wordt geschapen moet ons ernstig doen nadenken over de mate waarin iemand aansprakelijk kan worden gesteld voor zaken waar hij niet onmiddellijk verantwoordelijk voor is.

De voorzitter: De heer Koninckx heeft het woord.

De heer Flor Koninckx: Dit is een heel ernstig vonnis. In hoeverre zullen we in de toekomst voor gewestwegen en autosnelwegen de minister van Openbare Werken en nadien de minister-president verantwoordelijk stellen bij ongevallen? Als op gewestwegen een ingreep gebeurt waar eventueel om gevraagd werd en er zich achteraf toch een ongeval voordoet, kan dat dan in de schoenen van de burgemeester worden geschoven? Dit is een zeer gevaarlijk precedent. Ik steun dan ook al wie daar in dit parlement de aandacht op vestigt.

Minister Marino Keulen: Ik begrijp die zorg volkomen. Ik ben zelf ook politiek actief op het lokale vlak. Ik ken dus ook de echte wereld.

Er is een instrument dat ik zelf in handen heb, met name de tuchtsancties, maar er is volgens mij geen sprake van grove nalatigheid of kennelijk wangedrag. Kan ik nog duidelijker zijn? Ik heb ook gezegd dat ik het een vreemd vonnis vind, maar we moeten nu eenmaal de scheiding der machten respecteren. De rechtbank oordeelt autonoom. Ik kan dan ook alleen maar akte nemen van het vonnis.

Het betreft hier een aspect van strafwetgeving, en dat is een federale materie. Het gaat hier vandaag over één vonnis in één zaak. We praten dus nog niet over echte jurisprudentie. De heer Bisschop gaat trouwens in Cassatie, de rechtsgang is dus nog bezig. Ik wil alle expertise waarover we in Vlaanderen beschikken aanreiken, maar Vlaanderen heeft niet de instrumenten om uw bezorgdheid op te lossen.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en de collega's voor hun steun. Belangrijk is dat de federale wetgever samen met de VVSG en eventueel met uzelf als behoeder van de lokale besturen, nagaat wat er op wetgevend vlak mogelijk is. Ik heb van juristen vernomen dat een burgemeester aansprakelijk kan worden gesteld voor ongevallen die gebeuren langs gewestwegen. Dat is een verpletterende verantwoordelijkheid voor de lokale mandatarissen en heel specifiek voor de burgemeesters.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de contacten van de Vlaamse minister-president met de federale informateur betreffende de staatshervorming

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de doorstart van de Vlaamse Regering

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de contacten van de Vlaamse minister-president met de informateur betreffende concrete communautaire dossiers

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer de minister-president, u zult wel begrijpen dat ik u niet kon laten gaan zonder u nog een ultieme vraag te stellen.

Met gemengde gevoelens nemen we vandaag afscheid van u. Aan de ene kant blijf ik erbij dat een kapitein op zijn schip moet blijven tot op het moment dat het in de haven gearriveerd is, zijnde de Vlaamse verkiezingen van juni 2009. Hij moet niet voortijdig overboord springen, ook al zwemt hij naar een groter, luxueuzer en beter uitgerust schip.

Aan de andere kant ben ik tevreden dat u nu eindelijk de beslissing hebt genomen om de Vlaamse Regering toe te laten door te starten. Het zal overigens nog moeten blijken of ze dat doet. U hypothekeert de regering niet langer met allerlei zaken die hier niet aan de orde zijn, zoals de federale regeringsvorming.

Dat brengt me tot een aantal vragen. Ik stel ze vandaag, en ik zal ze morgen opnieuw stellen aan uw opvolger, aan toekomstig Vlaams minister-president Peeters. Ze gaan over de communautaire strategie van de Vlaamse Regering, voor zover ze er al een heeft. Daar zult u me wel welwillend een antwoord op willen geven.

Vrijdag gaat de nieuwbakken minister-president naar de informateur. Hij zal hem ongetwijfeld meedelen hoe de Vlaamse Regering de zaken ziet: wat willen wij? Wanneer willen wij dat? Hoe willen wij dat gerealiseerd zien?

Uiteraard is dat wat in het regeerakkoord staat: de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, de timing in dat ver-

band. Kan dat gebeuren na 2009? Kan er worden gezorgd voor een staatshervorming in verschillende etappes? Of vindt de Vlaamse Regering dat die hervorming nu moet worden gerealiseerd? Kan de splitsing worden losgekoppeld van de andere eisen die we terugvinden in het regeerakkoord, in de resoluties van het Vlaams Parlement? Dat zijn allemaal fundamentele vragen waarvan ik meen, althans hoop dat de Vlaamse Regering er zich over heeft gebogen voor en na de federale verkiezingen.

Tot slot, mijnheer de minister-president, wil ik nog een bedenking maken. Ik ben ondertussen toe aan de vijfde minister-president in dit halfroond. U was niet de beste. Voor mij blijft dat nog altijd de heer Van den Brande, een partijgenoot van u. Dat is echter een magere troost. U was zeker niet de slechtste: die bevonden zich in het kamp van een andere politieke partij.

Toch kan ik u geen voldoende geven op uw rapport. Een student die zijn eindexamen niet aflegt – en voor een Vlaams minister-president is dat de dag van de Vlaamse verkiezingen in juni 2009 –, krijgt een onvoldoende. U krijgt niet meer punten ondanks uw succes, uw 800.000 voorkeurstemmen tijdens de federale verkiezingen.

Ik ben ervan overtuigd dat we de degens elders nog wel zullen kruisen. In ieder geval wil ik mijn vraag niet besluiten zonder u succes te wensen in uw persoonlijke politieke carrière. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw de voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij de laatste opmerking van de heer Dewinter.

Mijnheer de minister-president, met uw persoonlijke agenda houdt u dit parlement en de Vlaamse Regering al zes maanden in de ban. Eerst was de vraag: Doet hij het of doet hij het niet? Wordt hij de topman van CD&V voor de federale verkiezingen? U deed het. U vond ook dat u die taak kon combineren met het voorzitterschap van de Vlaamse Regering.

U kreeg een overweldigend mandaat van de kiezer. Toch bleef u nog een tijdje van twee walletjes eten. U wilde eerst jobzekerheid aan de overkant voor u hier wilde vertrekken.

U was misschien onder de indruk van wat op 22 juni op de weblog van de heer Van Rompuy verscheen en waaruit ik daarstraks heb geciteerd. Vorige maandag hebt u dan aangekondigd dat u vandaag ontslag zou nemen en dat uw opvolger tijdens deze woensdagvergadering de eed zou afleggen.

Ik betreur dat u dat niet hebt gedaan door middel van een mededeling in dit parlement, een parlement dat u

tenslotte het mandaat van minister-president geeft en dat al maanden vraagt wat uw plannen zijn. Ik betreur dat u het nodig vond om dat via een aantal interviews in de media te doen, en er dan ook meteen maar aan te voegen wie uw opvolger is. Ik zei het u vanmorgen al: het is niet omdat u 800.000 stemmen haalt, dat u keizerlijke allures moet tentoonspreiden.

Wat mij vooral bezighoudt, is een vraag die ik u wil stellen – deze laatste keer dat ik, een beetje onverwacht, u toch nog vragen kan stellen. Ik stel de vraag in uw belang, opdat u als minister-president niet de geschiedenis zou ingaan als de eeuwige twijfelaar. Waarom, mijnheer de minister-president, zijn de plannen gewijzigd om niet woensdag maar donderdag uw ontslag aan te bieden? Daardoor verplicht u dit parlement om opnieuw te doen wat wij absoluut niet wilden. Ik citeer nog maar eens de heer Van Rompuy: “Timing is in de politiek soms belangrijker dan communicatie. Parlementen mogen niet het gevoel hebben te moeten werken op het ritme van persoonlijke en partijpolitieke agenda’s. ... Minister-president Letermé beloofde en heeft respect voor de instellingen. Daarom zal hij snel duidelijkheid scheppen. Zo kennen we hem. En het Vlaams Parlement heeft er recht op.”

Het Vlaams Parlement heeft het recht, mijnheer de minister-president, om in uw laatste antwoord te vernemen waarom wij vandaag verplicht waren deze vaudeville op te voeren in plaats van ons te houden aan de agenda. Het had een mooie agenda kunnen zijn, met vandaag de eedaflegging en de verklaring van de nieuwe regering, en morgen de begrotingswijziging en de bespreking van de begrotingswijziging van de andere ontwerpen.

Waarom doet u ons dit aan en waarom doet u een beetje wat u niet had willen doen: langs de achterdeur vertrekken? Verlos ons uit onze onzekerheid en geef ons de reden.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister-president, ik wil u ook geluk toewensen met het vervolg van uw politieke carrière. Wij nemen met enige spijt afscheid van een goede leider.

Het moet mij even van het hart dat wij vandaag in dit parlement geen blijk hebben gegeven van een vorm van parlementaire controle die ons zou sieren. Ik sluit mij ten dele aan bij sommige critici, die stellen dat u op die manier inderdaad geen begroting mag hanteren. Maar goed: ’s lands bestuur gaat voort. Dus doen we dat. Maar eigenlijk is het niet netjes.

Laat mij tot mijn punt komen. Ik wilde een vraag stellen aan de minister-president, en dat blijkt u te zijn. Ik had hier de heer Peeters verwacht. De heer Peeters zit op de

regeringsbank, dus kan ik mijn boodschap meteen aan u beiden doorgeven.

Vrijdag ontvangt de federale informateur de ministers-presidenten van de deelregeringen. Ik wil vandaag kort stilstaan bij de communautaire thema’s. Ik wil deze thema’s verbinden met de concrete problemen van de mensen.

Mijnheer Letermé, u hebt het zelf nog gezegd op Rerum Novarum: elke hervorming moet worden afgewogen aan haar concreet nut voor alle mensen, waar ze ook in ons land wonen. Dat is juist. Ook wij willen dat er stappen worden gezet die goed zijn voor de mensen, die logisch zijn en die de kwaliteit van het bestuur verbeteren. Dat kan op veel domeinen.

Ik geef een paar voorbeelden. Is het logisch dat wij inzake openbaar vervoer bevoegd zijn voor de bus en niet voor de trein; wel voor cultuur en niet voor auteursrechten; wel voor onderwijs maar niet voor het begin van de leerplicht; wel voor de media maar niet voor het doorsturen van televisie via de telefoonlijn; wel voor de opvang van delinquente jongeren maar niet voor de wijze van bestraffing; wel voor sociale huisvesting en niet voor huurwetgeving?

Daarnet hebben twee collega’s in een vraag aan minister Keulen een lang betoog gehouden over de sociale woningbouw. Als vandaag meer dan 317.000 mensen recht hebben op een sociale woning, en er maar 180.000 in wonen, en we dus nog lange wachtlijsten hebben, dan is dat misschien wel het gevolg van een slechte bevoegdheidsverdeling. Op de privémarkt betalen mensen gemiddeld 173 euro meer voor een woning: dat kunnen we alleen maar betreuren. We moeten veel sociale woningen bouwen, maar misschien moeten we ook nadenken of we niet ook die huurwetgeving in dezelfde hand moeten houden als de sociale huisvesting.

Dan kunnen we ten minste een coherent woonbeleid voeren. Dan kunnen we ingrijpen op de huurwetgeving en er via huursubsidies en andere fiscale maatregelen voor zorgen dat meer mensen in Vlaanderen in goede woningen kunnen wonen. Dat zijn concrete dingen die goed zijn voor de mensen.

Wat doen we met Brussel-Halle-Vilvoorde, mijnheer de minister-president? Wat doen we met de vele Vlamingen die zich ergeren aan de kilo’s vaak hatelijke Franstalige propaganda die ze in hun bus krijgen? Ik kan nog even doorgaan. Denk aan het arbeidsmarktbeleid, activering enzovoort.

Mijnheer de minister-president, welke dossiers zult u bij de informateur op tafel leggen? Is de huurwetgeving daarbij? Wat zijn uw prioriteiten?

De voorzitter: Minister-president Letermé heeft het woord.

Minister-president Yves Letermé: Mevrouw de voorzitter, ik wil de collega's eerst danken voor de vriendelijke woorden bij wat voor mij het afscheid is van het Vlaams Parlement. Ik heb ondertussen mijn twee brieven en die van minister Vervotte aan u overgemaakt. Bedankt voor de wensen over de grenzen van meerderheid en oppositie heen.

Ik heb vorig weekend contact gehad met de informateur over het gesprek met de regeringsleiders van de gefedereerde entiteiten. Dit is gepland voor vrijdag. Minister Peeters heeft ondertussen een uitnodiging gekregen om om 16.40 uur langs te gaan bij de informateur.

De leidraad voor mij, de Vlaamse Regering en de meerderheid in het Vlaams Parlement zijn de resoluties die in 1999 zijn goedgekeurd en de tekst van het Vlaamse regeerakkoord. Dat is voor mij zo als voorzitter van de Vlaamse Regering, en ik veronderstel dat dit ook de leidraad is voor mijn opvolger en alle leden van de Vlaamse Regering. Vrijdag is er eerst nog een vergadering van de ministerraad. Ik veronderstel dat collega Peeters daar in zijn wijsheid zal overleggen om het gesprek met de heer Reynders voor te bereiden.

Mijnheer Caron, u vroeg naar prioriteiten. Het lastenboek van de Vlaamse Gemeenschap dat in het Vlaams Parlement is vastgelegd, moet op tafel worden gelegd door de Vlaamse Regering. Dit is het standpunt en maakt integraal deel uit van het regeerakkoord.

Inzake het dossier Brussel-Halle-Vilvoorde verwijs ik naar de bijstelling van het regeerakkoord van 18 mei 2005. Daarin hebben we herhaald dat er moet worden gestreefd naar de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, zowel het gerechtelijk als kiesarrondissement. De politieke realiteit leert dat dit best gebeurt bij de start van een federale regering. Dit is imminent en moet voor mij worden opgelost.

Mevrouw Vogels, u zegt dat ik u 6 maanden in suspense heb gehouden. U moet de zaken niet omdraaien. Ik heb aan het hoofd van de Vlaamse Regering het beste van mezelf gegeven zonder rekening te houden met de verkiezingskalender en de voortijdig gestarte campagnes van andere partijen. Ik heb op het juiste moment wat in het kieswetboek vastligt als de limiet voor het neerleggen van de kandidaturen, duidelijk gemaakt wat mijn positie was. Voor het overige heb ik ervoor gezorgd dat de Vlaamse Regering verder bestuurde, week na week beslissingen nam in belangrijke dossiers. Ik heb heel doelbewust gewacht tot op het einde om mijn beslissing kenbaar te maken omdat ik wist dat we dan in campagne zouden zijn. Dat mocht voor mij nauwelijks weerslag hebben op de werkzaamheden van de Vlaamse Regering.

Ik heb nog altijd, – en ik ben bereid om me te verantwoorden tegenover de kiezer, wat ik trouwens ook heb gedaan –, het gevoel dat ik mijn job heb gedaan en dat ik het belang van de Vlaamse Regering, de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse bevolking heb laten voorgaan op partijpolitieke opstellingen. Ik heb de avond van de verkiezingen voor mezelf uitgemaakt dat ik de eed zou afleggen op 28 juni in de Senaat. Ik heb daarover maandag duiding gegeven. Een bepaald mandaat kan niet naast zich neer worden gelegd. Ik wil in geen geval het mandaat van voorzitter van de Vlaamse Regering gebruiken als drukkingsmiddel op federale regeringsonderhandelingen. Ik ben door de mensen verkozen als senator. Ik heb een duidelijk mandaat gekregen van de kiezer, en daarom heb ik maandag aangekondigd dat ik dat mandaat zou opnemen.

Ik heb dat pas maandag aangekondigd, want ik wou niet verdwijnen als een dief in de nacht en wou tot het laatste moment mijn verantwoordelijkheid als voorzitter van de Vlaamse Regering opnemen.

Nog even iets over uw opmerking dat ik een twijfelaar zou zijn. Ik daag u uit om mensen uit mijn partij en andere mensen die me kennen, over die vermeende karaktertrek te ondervragen. Ik denk dat ze u een ander verhaal zullen vertellen.

Ten slotte, wat betreft de timing van de verkiezing en de inzwering van de nieuwe minister-president en de nieuwe ministers, de heren Peeters en Vanackere en mevrouw Crevits. De voorzitter van dit parlement kan getuigen dat ik dinsdagochtend, samen met mevrouw Vervotte, haar kantoor ben binnengegaan. Ik heb haar voorgesteld om dat hier, in deze vergadering, te organiseren. Wegens agendaproblemen en de aansluiting van de ene functie op de andere achtten we het wenselijk om dat niet vandaag maar wel zo snel mogelijk na vandaag te doen. Het precieze tijdstip is vastgelegd na overleg met de kabinetschef van de koning over de inzwering van de nieuwe minister-president.

Ik heb begrepen dat mevrouw Vogels niet aanwezig was waar ze moest zijn: in het Uitgebreid Bureau, waar dat is vastgesteld. Ik heb me daar niet mee te bemoeien. Ik deel u dat dus gewoon mee en verder komt het aan het parlement zelf toe om zijn werkzaamheden te regelen. (*Applaus bij CD&V en N-VA*)

De heer Filip Dewinter: Mijnheer de minister-president, laten we in schoonheid en niet met gebekvecht eindigen. Toch wil ik u nog drie zaken zeggen. Een: wat betreft de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde is het eigenlijk vrij simpel. Morgen, wanneer sommigen hun eed in het federale parlement zullen afleggen, zullen we u onmiddellijk de kans geven om de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde te realiseren. Morgen zullen we immers in het federale

parlement het wetsvoorstel dat CD&V en N-VA een tijdje geleden hebben ingediend opnieuw indienen. Dat biedt u de mogelijkheid om met de Vlaamse meerderheid, die we graag zullen steunen, in de loop van de komende weken de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde te realiseren. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Dat is dus al één probleem minder voor u om uw ambitie als eerste minister waar te maken.

Twee: ik wil een schot voor de boeg van uw opvolger geven. Ik hoop dat minister Peeters, als hij morgen als nieuwbakken minister-president namens de regering een verklaring zal afleggen, duidelijk het regeerakkoord zal herbevestigen namens alle regeringspartijen – dus ook sp.a, ook spirit, ook de VLD. Want tijdens de verkiezingscampagne heb ik uit de mond van de heer Vande Lanotte, de heer Verhofstadt en anderen toch heel andere standpunten gehoord over de splitsing van de gezondheidszorg en andere doelstellingen die nochtans in het regeerakkoord en de Vlaamse resolutie staan.

Men zal er dus niet zo gemakkelijk vanaf komen zoals in het verleden het geval is geweest met de nu nog zetelende minister-president. Een algemene herbevestiging volstaat niet. Morgen willen we een concrete herbevestiging. Als het kan, gebeurt dat op papier. Liefst gebeurt dat op papier, ondertekend door de verschillende fractieleiders van de meerderheid. Dat is de logica zelve, mijnheer Caluwé. Zonder dat engagement geloven we u niet meer. We hebben de heren Vande Lanotte, Verhofstadt en anderen het omgekeerde horen zeggen van wat in het regeerakkoord staat. U denkt toch niet dat we dat blijven slikken en geloven?

Ik ben ervan overtuigd dat morgen uw opvolger namens de hele meerderheid de herbevestiging van het regeerakkoord en de strategie om dat in concreto te realiseren, zal verwoorden. Mijnheer Peeters, dat impliceert ook dat u de fracties die de afgelopen weken en maanden dissonante geluiden hebben laten horen, moet durven zeggen dat ze moeten kiezen of delen: ofwel nemen ze deel aan de Vlaamse Regering op basis van het regeerakkoord, ofwel verlaten ze de regering. De schizofrenie die vandaag overheerst, is politiek onaanvaardbaar.

Tot slot heb ik nog een opmerking voor de minister-president. U bent drie jaar minister-president van Vlaanderen geweest. Ik hoop dat u in die korte tussenstop in uw carrière toch aangevoeld hebt dat er een aantal noden en verzuchtingen leven over meer bevoegdheden en een betere werking.

De heer Caron had overschot van gelijk in de niet eens volledige opsomming die hij heeft gemaakt. Neem het mee naar de overkant en laat uw leidmotief als gewezen minister-president ook in de federale regering zijn: Vlaanderen en de Vlamingen eerst. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw de voorzitter, ik merk dat niet alleen voor de kranten en de buitenwereld minister Peeters al de feitelijke minister-president is, maar zelfs voor de informateur. Hij heeft, voor wij hier de nieuwe minister-president hebben aangeduid en voor die de eed heeft afgelegd in handen van de koning, hem al een uitnodiging gestuurd voor volgende vrijdag. Dat maakt het gebeuren hier in dit halfroond alleen maar hallucinanter.

Ik denk dat Eric Van Rompuy gelijk heeft. Onze parlementaire agenda heeft andermaal moeten wijken voor persoonlijke motieven en persoonlijke statuten, en ik betreurt dat. U kunt blijven zeggen dat ik niet was waar ik moest zijn. Ik kon er niet zijn, het Bureau is snelsnel bijeengeroepen. Maar het Bureau zou me niet gevolgd zijn. Uiteindelijk is dit halfroond meester van zijn agenda. Zelfs als ik er gisteren zou geweest zijn, zou ik het vandaag opnieuw aangekaart hebben. Want ik vind deze manier van werken een blamage voor elk rechtgeaard parlementslid dat ook een mandaat heeft gekregen van de kiezer.

Ik wens u overigens veel besluitvaardigheid en weinig twijfel in uw volgend mandaat. Als ik de collega's hoor, zal dat absoluut van pas komen. *(Applaus bij het Vlaams Belang en Groen!)*

De heer Bart Caron: Minister-president Letermé, we rekenen in ieder geval op u. We weten dat er meer dan vijf minuten politieke moed zal nodig zijn om een en ander te realiseren op het communautaire terrein. Niettemin zou ik het adagio van het onverwijld nog één keer willen aanhalen. Laat het tot het erfgoed van dit bestuur behoren.

Minister Peeters, ik wens u veel succes. Ik hoop dat u vrijdag bij de informateur – ik vind dat hij het lang aan het trekken is, maar misschien heeft hij op u gewacht – de agenda op tafel legt. We zullen u er op tijd en stond aan herinneren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het Vlaams Belang, Groen!, de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Monique Moens, en de heren Christian Van Eyken en Jurgen Verstrepen verlaten het halfroond.*

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007

– 17 (2006-2007) – Nr. 1 : Toelichtingen

– 18 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3 : Ontwerp van decreet

– 20 (2006-2007) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007

– 17 (2006-2007) – Nr. 1 : Toelichtingen

– 19-A (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5 : Ontwerp van decreet

– 20 (2006-2007) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007

– 1218 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 17

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007, het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007.

Het Uitgebreid Bureau stelt voor om de algemene besprekingen van de drie ontwerpen van decreet samen te voegen tot één enkele algemene bespreking. Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

De heer Matthijs, verslaggever, heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mevrouw de voorzitter, heren ministers, mevrouw de minister, geachte collega's, ik zal een kort overzicht geven van de besprekingen over de begrotingscontrole 2007 en de door de minister van Financiën en Begroting voorgestelde meerjarenplanning 2007-2009 in de commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

Eerst en vooral de middelenbegroting. In de begrotingscontrole 2007 worden de middelen geraamd op 21,6 miljard euro, dat is 178 miljoen euro meer dan bij de initiële begroting 2007, die uitkwam op 21,4 miljard euro.

De inkomsten uit de gewestbelastingen dalen met 16,9 miljoen euro. De dalende activiteit in de bouwsector leidt tot een daling van de hypotheekrenten die worden betaald bij het afsluiten van leningen. De schenkingsrechten vertonen eveneens een lichte vermindering ten

opzichte van de oorspronkelijke begroting 2007. Door een verminderde inflatie worden ook minder middelen doorgestort vanuit de federale overheid.

De vermeerdering van de inkomsten is dan ook vooral toe te schrijven aan de eigen ontvangsten van de instellingen, die een meerinkomst van 145 miljoen euro voorzien als gevolg van enkele technische correcties. Bij De Lijn bijvoorbeeld leidt een betere verwerking van de btw in de begroting tot een aanpassing van meer dan 45 miljoen euro.

Bij de begrotingscontrole is er andermaal over gewaakt dat de betaalkredieten hoger liggen dan de beleidskredieten. Op die manier wordt de impliciete schuld verder afgebouwd.

De conjunctuurprovisie bedroeg in de initiële begroting 92,8 miljoen euro en wordt, omwille van budgettaire voorzichtigheid, aangehouden, hoewel de prognoses voorspellen dat de effectieve economische groei dit jaar hoger zal zijn dan de initieel geraamde 2,2 procent.

De indexprovisie is verminderd met 41 miljoen euro, omdat de indexsprong, die aanvankelijk in het najaar was gepland, pas eind dit jaar zal plaatsvinden.

Vlaanderen behaalt ruim de begrotingsnorm in 2007 van 346,3 miljoen euro. Vlaanderen doet zelfs iets beter en haalt 348,2 miljoen euro. Dat is ruim binnen de begrotingsdoelstellingen en binnen de strengste norm van de Hoge Raad van Financiën.

Voor 2009 wordt een begroting in evenwicht verondersteld, met een begrotingsnorm van nul euro. De schuldafbouw, een van de voorname punten in de begroting, houdt het vereiste ritme aan. Minister Van Mechelen wijst erop dat inzake de schuldafbouw Vlaanderen zich aan de afspraken dient te houden die in het kader van het stabiliteitspact zijn gemaakt. De minister noemt het streven naar een zo laag mogelijke schuld een teken van een gezonde begroting en gezonde financiën. De rentelasten zijn op tien jaar tijd immers gedaald van 138 miljoen euro naar 41 miljoen euro. Doordat Vlaanderen zijn rentelasten drastisch heeft verlaagd, heeft het enorm veel recurrente beleidsruimte gecreëerd. Het is de bedoeling om de rentelasten nog verder te laten dalen. De minister is er ook van overtuigd dat, als over een jaar naar de realisaties zal worden gekeken, de impliciete schuld verder zal zijn afgenomen.

Wat de meerjarenbegroting betreft, stijgen de middelen in absolute termen van 2005 naar 2006 met 861 miljoen euro. 2007 is een scharnierjaar met een verhoging in absolute termen tussen de initiële begroting, de budgetcontrole 2006 en de budgetcontrole 2007 van 1,396 miljard euro. Van 2007 naar 2008 is de stijging kleiner, namelijk 531 miljoen euro. Veel zal afhangen van de

evolutie van de parameters, maar dat is eigen aan een meerjarenbegroting. Tot slot raamt de minister een grotere stijging voor de periode van 2008 naar 2009 met 942 miljoen euro.

De beleidsdoelstellingen kunnen worden gerealiseerd met respect voor de voorgestelde en goedgekeurde begrotingsnorm. Het geraamde overschot bedraagt in 2007 2,8 miljoen euro. Dat overschot zal allicht hoger zijn. Als alle maatregelen uitgevoerd worden, is er in 2008 een overschot ten opzichte van de norm van 45,6 miljoen euro, in 2009 een overschot van 9 miljoen euro.

De Vlaamse Regering heeft rekening gehouden met het doortrekken van de conjunctuurprovisie. Die veiligheidsmarge is dus in de begroting gehandhaafd. In de meerjarenbegroting is het niveau van betaalkredieten steeds hoger dan het niveau van de beleidskredieten. De impliciete schuld wordt afgebouwd. Vlaanderen kan de belofte betaalkredieten naleven. Het gaat dus om een heel gezonde meerjarenbegroting.

Nu een woordje over de uiteenzettingen van de diverse fracties. Het Vlaams Belang zal ik maar overslaan, want ze luisteren toch niet. (*Applaus*)

De N-VA pleit voor meer transparantie bij de alternatieve financiering en steunt de aanbeveling van het Rekenhof om aan de meerjarenbegroting een bijzondere bijlage toe te voegen met de toekomstige jaarlijkse lasten van alle verbintenissen inzake alternatieve financiering, met het jaar waarin die verbintenissen aflopen. De N-VA verwijst ook naar de resolutie betreffende de informatieverstrekking over en de controle op de alternatieve financiering, een resolutie die op 30 mei door de plenaire vergadering werd goedgekeurd. In die resolutie wordt aan de regering een rapport gevraagd waar in een vorm van rapportage over alle vormen van alternatieve financiering zal worden voorzien. Alles wat via alternatieve financiering zal betaald worden, zal daarin worden opgenomen.

De CD&V-fractie stelt dat de middelenraming voor de ontvangsten realistisch, maar met een optimistische ingesteldheid, is ingevuld en vindt het uitermate positief dat het schuldbeheer evolueert naar een nulschuld. De CD&V-fractie stelt vast dat de opbrengst van de gewestbelastingen herzien is in neerwaartse zin. Er was door deze fractie al lang gewaarschuwd dat de gewestbelastingen, in het bijzonder de successierechten en registratierechten, niet in de mate van het verleden konden blijven aangroeien. Toch blijven de cijfers een aardige stijging vertonen ten opzichte van de begrotingscontrole 2006, terwijl de begrote cijfers in 2006 niet werden gehaald. De CD&V-fractie heeft dan ook haar twijfels bij de geraamde opbrengsten. CD&V sluit zich aan bij de vraag voor transparantie inzake alternatieve financiering. Het Rekenhof blijft immers hameren op wat het al eerder opmerkte inzake het budgetrecht van het Vlaams Parlement.

Sp.a-spirit heeft geen problemen met de begrotingsaanpassing. Ook vanuit die fractie komt de vraag om duidelijk te bepalen wat onder alternatieve financiering wordt voorzien en welke betaalverplichtingen daarmee gepaard gaan. Sp.a-spirit vraagt dat in het vervolg bij de begrotingsbesprekingen ook het beleggingsbeleid wordt toegelicht, zoals dat gebeurt met het Toekomstfonds.

De VLD is tevreden dat men voorzichtig blijft in de begrotingscontrole, vooral met de voorziene conjunctuurprovisie. De VLD zegt dat de kapitaalsparticipaties van de BAM, LijnInvest en AGIO zijn opgenomen in de begroting. Daardoor wordt het zichtbaar dat de Vlaamse Regering een echte investeringsregering wil zijn. Het is voor de VLD belangrijk om Vlaanderen schuldenvrij te krijgen. Dit is cruciaal om meer beleidsruimte te creëren.

Mijnheer Van Rompuy heeft het deze morgen al gezegd: Groen! hebben we in het begrotingsdebat in de commissie voor Financiën niet gehoord. De partijen die wel betrokken waren in het debat, zijn het er over eens dat de begrotingscontrole voorzichtig en goed is gebeurd. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Van Rompuy, mevrouw Hermans, de heer Van den Heuvel, de heer Van Nieuwerkerke, de heer Verfaillie, de heer De Cock, de heer De Meyer en de heer Dehaene, verslaggevers, verwijzen naar het schriftelijke verslag.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister en heren ministers, de begrotingscontrole is een moment waarop men nagaat of de begroting die is ingediend in september-oktober en goedgekeurd in december, effectief wordt uitgevoerd. Ze dient niet om nieuwe dingen te doen. Mevrouw Vogels, die niet meer aanwezig is, zegt dat er zoveel nieuwe dingen moeten gebeuren, maar dat is niet de taak van een begrotingscontrole, dat is de taak van een normale begroting.

2007 is een echt boerenjaar geweest. In de commissie is gebleken dat de middelen van de Vlaamse Gemeenschap in 2007 zijn gestegen met bijna 1,4 miljard euro. Dat is een enorm bedrag. Het is een stijging met bijna 7 procent. Bij geen enkele overheid in België, noch de gemeenten, noch de federale staat, noch de provincies, zijn de middelen zo sterk gestegen. Het cumulatieve effect van het Lambermontgeld is nu gestegen tot 4,3 miljard euro, ten opzichte van 2,9 miljard euro vorig jaar. Het is dus een heel goed jaar geweest, ook door de stijging van het bruto binnenlands product en de groei van de Vlaamse fiscale capaciteit, zodat die begroting een formidabele ontwikkeling heeft gekend. 2007 is ook uitzonderlijk in die zin dat de stijging van de mid-

delen de volgende jaren zal verminderen. In 2008 zal die onder de 4 percent zakken. In 2009 zal het nog gaan over 3,77 percent.

Ook voor de gewestbelastingen is het een uitzonderlijk jaar geweest. Nu innen we voor ongeveer 4,2 miljard euro aan gewestbelastingen. In de totaliteit van de begroting vertegenwoordigt dit nu 20 percent van de middelen, terwijl dat aandeel 5 jaar geleden slechts 10 percent bedroeg. Het is natuurlijk de grote opdracht van de staatshervorming om die eigen fiscaliteit uit te breiden.

De uitgaven liggen op schema. De meerjarenbegroting werd behandeld. Ik dank de minister en de Vlaamse Regering voor het feit dat ze nu een echt kompas hebben gegeven, dat ons in staat stelt te weten wat de netto beleidsmarge voor de volgende jaren is. Voor 2008 en 2009 weten we nu welke bedragen politiek kunnen worden aangewend. Voor 2008 gaat het over 578 miljoen euro. Voor 2009 gaat het over 1206 miljoen euro. Elke minister heeft een eigen groep. Voor het parlement is het heel belangrijk dat het nu in een meerjarenperspectief kan werken. Dat geeft ons de mogelijkheid de gevolgen te kennen van beslissingen die nu worden genomen, ook in de volgende jaren.

Het begrotingsdebat werd natuurlijk ook deels beïnvloed door de discussie over de publiek-private samenwerking, die voor de commissie telkens een totaal afzonderlijk punt zal worden. We hebben nu aan het Rekenhof gevraagd hoe er het beste voor kan worden gezorgd dat er regelmatig transparant wordt gerapporteerd. Met de resolutie van 30 mei 2007 van mevrouw Eeckhout hebben we de regering de opdracht gegeven om semestrieel, aan de hand van een bordtabel, in de commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting een uitgebreide toelichting te geven over alle projecten van alternatieve financiering.

De minister heeft tijdens de besprekingen ook heel duidelijk gezegd dat de regering wil meewerken aan een conceptueel model voor informatievoorziening. Het parlement is er immers vragende partij voor dat een afzonderlijk hoofdstuk in de meerjarenbegroting zou worden gewijd aan de budgettaire impact van de alternatieve financiering. Nu is dat niet het geval. Het parlement maakt zich daar zorgen over, omdat het nu gaat over belangrijke bedragen. Bij de besprekingen over de begrotingscontrole is gebleken dat in de periode tussen 2005 en 2009 ongeveer een kwart van de investeringen zullen gebeuren via pps. Dat is een erg groot aandeel: enkele jaren geleden ging het over niet eens 5 percent. We staan daar dus voor een belangrijke evolutie. De Vlaamse Regering is een investeringsregering. Ze probeert te investeren via eigen technieken, die ESR-conform zijn. Het parlement is nu volop bezig, samen met het Rekenhof en de regering, om ervoor te zorgen dat die controlemechanismen effectief worden. Het

betoog van de heer Peumans handelde daarover. We hebben immers de ervaringen met de BAM. We willen niet dat er in die andere pps-constructies een gebrek aan inzicht tot uiting zou komen.

Het SERV-rapport, het rapport van de minister-president in verband met de pps, de jaarlijkse beleidsbrief enzovoort wapenen ons meer en meer om ook in de volgende jaren ons parlementair werk te doen.

De Vlaamse begroting zal in 2009 eindigen met een nultekort en een nulschuld. Als we in de begrotingscontrole kijken naar de rentebetalingen in de Vlaamse begroting, zien we dat het tien jaar geleden nog 435 miljoen euro was. Dit is tot een dergelijk minimum teruggevallen dat men kan zeggen dat er een formidabele beleidsruimte gecreëerd is.

De collega's van het Vlaams Belang zijn niet aanwezig. De kern van het betoog van de heer De Reuse was dat we meer schuld moeten opbouwen. Dat is onzin. Door de schuld af te bouwen hebben we elk jaar marges gecreëerd van bijna 400 miljoen euro. Het wordt een probleem in de commissie voor Financiën en Begroting. De groene fractie is niet tussengekomen in het begrotingsdebat. Dat is zeer eigenaardig. Het Vlaams Belang zegt dat we meer moeten uitgeven en schulden maken. Normaal vraagt een parlement inzicht in de begroting om controle uit te oefenen op de uitgaven en de regering tot keuzes te dwingen. We zien daar een non-debat. Ik maak al 25 jaar parlementaire discussies mee. Het wordt hallucinant als een oppositie ofwel geen ofwel omgekeerde stellingen inneemt.

Mijnheer de minister-president, u gaat ons verlaten. U verlaat het Vlaamse Parlement met een begrotingsoverschot van bijna 350 miljoen euro en met het perspectief van een nulschuld in 2008. Ik zie vandaag in De Tijd dat u naar een niveau gaat waar u voor het einde van het jaar al 2 miljard euro moet vinden om de rekeningen te doen kloppen. Geniet nog een paar uur van dit boerenjaar en van de gigantische overschotten die u hebt kunnen besteden. Nu gaat u naar een niveau waar u zult moeten besparen.

Wij hopen wel dat wij in de overdracht van bevoegdheden veel meer bevoegdheden krijgen en dat wij veel meer financiële verantwoordelijkheid kunnen nemen. Twintig percent van de begroting bestaat uit eigen middelen. Dat is te weinig. De eigen fiscale verantwoordelijkheid moet worden opgedreven. Wij mikken voornamelijk op de personenbelasting. Dat is een grote opgave van de staatshervorming. Dit budget is nu ongeveer 24 miljard euro. Mijnheer De Wever, indien wij de Vlaamse resoluties kunnen uitvoeren die in het Vlaams Parlement zijn goedgekeurd, zullen we substantieel meer uitgaven hebben en een grotere financiële verantwoordelijkheid.

Onze fractie zal de begrotingscontrole goedkeuren omdat de cijfers kloppen en het engagement er is. De 5 miljard euro die nu in pps zit, moet een grote bekommernis zijn van het parlement. Het is in de eerste fase misschien een iets te snelle groei geweest. Men moet groeien en mechanismen creëren, maar de subcommissie voor Financiën en Begroting heeft vorige week nog haar grote bekommernis geuit om daar de nodige controle-instrumenten voor te vinden.

Tot daar onze fractie over de begrotingscontrole. We zullen ze goedkeuren.

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Mijnheer Van Rompuy, ik heb een taalkundige vraag voor u. U zegt terecht dat we in een goede economische toestand leven. Het is algemeen geweten dat de Vlaamse Regering en de minister van Financiën uitzonderlijk goed hebben beheerd.

U hebt het dan over een goed boerenjaar. Ik kom in mijn leven al eens in contact met landbouwers. Die klagen soms en terecht. Waarom zegt u dan van een goed jaar dat het een boerenjaar is?

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Een boerenjaar is een jaar waarin zelfs de boeren niet klagen.

De heer Francis Vermeiren: Dat is dus uitzonderlijk.

Minister-president Yves Leterme: Ik betreur dat de landbouwbevolking door de toekomstige minister van Welzijn wordt beschouwd als een klagend deel van de bevolking. Ik wens daar uitdrukkelijk afstand van te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Eeckhout heeft het woord.

Mevrouw Hilde Eeckhout: Mevrouw de voorzitter, mevrouw en heren ministers, collega's, steevast krijgen we te horen dat het in Vlaanderen al jaren goed gaat met de financies en dat het jaar na jaar beter gaat. Het werk van de minister van Begroting mag dus zeker gezien worden.

Uit de begrotingscontrole blijkt dat de initiële raming van de middelen vrij goed zat. De Vlaamse Regering gaat uit van accurate parameters voor groei, 2,2 percent, en voor inflatie, 1,8 percent. Jaar na jaar nemen de middelen toe. De begroting voorzag in een stijging van de middelen met 1,2 miljard euro, en bij de begrotingscontrole 2007 blijkt dat de middelen met 172 miljoen euro extra stijgen.

De meerinkomsten vanuit het federale niveau zijn hoofdzakelijk te danken aan de economische groei die

groter was dan verwacht. De inkomsten uit de gewestbelastingen vertonen niet langer de explosieve groei van de voorbije jaren. Het wordt iets minder dan verwacht. De inkomsten uit de gewestbelastingen stijgen met 312 miljoen euro, wat 17 miljoen euro minder is dan de in de begroting 2007 geraamde stijging van 329 miljoen euro.

De verklaringen hiervoor zijn heel eenvoudig. Er is de aantrekkelijke langetermijnrente die de zin naar kopen en verkopen van woningen en gronden doet afnemen. De beleidsmaatregelen die een tijd geleden werden genomen, zitten nu op kruissnelheid. Vermoedelijk zullen de hypotheekrechten stagneren op 145 miljoen euro en de schenkingsrechten 215 miljoen euro. Dat is vier maal hoger dan vóór de liberale beleidskeuzes tot lastenverlaging daarop werden toegepast. Vlaanderen ontving maandelijks 4 tot 5 miljoen euro schenkingsrechten, nu is dat 17 tot 20 miljoen euro per maand.

Vlaanderen blijft echter op veilig spelen. De conjunctuurprovisie blijft behouden. De indexprovisie wordt daarentegen met 40 miljoen euro verminderd omdat de inflatieverwachtingen zijn gedaald en de inflatie ten vroegste drie maand later kan optreden.

In het Toekomstfonds blijft er 187 miljoen euro gereserveerd met het oog op eventuele toekomstige lasten die uit de staats Hervorming zouden voortvloeien of in elk geval middelen die kunnen dienen om meer bevoegdheden uit te voeren.

Vlaanderen blijft de beste leerling van de federale klas. Het blijft onverkort zijn budgettaire doelstellingen halen: een gezond financieel beleid met behoud van een evenwicht tussen ontvangsten en uitgaven, het volgen van de strengste begrotingsnorm van de Hoge Raad van Financiën, geen lasten doorschuiven naar de toekomst. Meer nog, de lasten uit het verleden worden verder afgelost. We kijken ernaar uit om in 2008 de nultschuldschuld te bereiken.

Het moet worden gezegd: wat de oppositie afschilderde als een nadeel in het verleden – de extra inspanningen – wordt een voordeel voor de toekomst. Er komt extra recurrente beleidsruimte want er hoeft geen geld meer vanuit Vlaanderen weg te vloeien door de huidige begrotingsafspraken met het federale niveau. Mocht men dat willen, dan zou men volgend jaar zelfs met een nuloverdracht kunnen werken. Die keuze moet dan worden gemaakt.

Nog een prima beleidskeuze is dat we de verzelfstandigde agentschappen niet meer in dezelfde mate toestaan om nieuwe schulden aan te gaan. In plaats daarvan verhogen we bijvoorbeeld de kapitaalsdotatie van De Lijn met eenzelfde bedrag. Daarmee voorkomen we te hoge schulden en rentelasten.

Uit deze begrotingscontrole komt andermaal naar voren dat deze Vlaamse Regering wel degelijk een investeringsregering is. De geplande investeringen zijn opgenomen in de meerjarenbegroting. Er worden kapitaalsparticipaties genomen in de beheersvennootschappen van een aantal pps-projecten zoals LijnInvest en AGION. Dat zit allemaal in de begrotingscontrole.

Verder wens ik de aandacht te vestigen op de resolutie die het parlement op 30 mei 2007 aannam betreffende de informatieverstrekking van de regering aan het parlement over die pps-projecten. Die resolutie werd al opgevolgd in de commissie. De minister-president zal twee maal per jaar een boordtabel opstellen. We hadden daarover in de subcommissie een interessant gesprek met het Rekenhof. Dat raadt ons aan om zowel bij de meerjarenbegroting als bij de begrotingscontrole een hoofdstuk aan de pps te wijden.

Mijnheer Peeters, u hebt het misschien niet helemaal gevolgd, u bent nu met andere zaken bezig, maar we gaan u in de commissie zeker regelmatig aanspreken.

We moeten meer zicht krijgen op de meerjarenbegroting. De regering heeft beloofd om vanaf nu niet terug te keren naar het begin van de legislatuur maar om bij de volgende meerjarenbegroting uit te gaan van de cijfers van de begrotingscontrole 2007, met een extrapolatie naar 2008 en 2009. Volgens mij zal het regeerakkoord volledig uitgevoerd worden, meer zelfs, er is een extra beleidsruimte van 1,3 miljoen euro.

Tot slot wens ik te benadrukken dat de liberale keuze voor een consequent volgehouden beleid van begrotingsoverschotten, met de daaraan gekoppelde schuldafbouw, het voor Vlaanderen mogelijk maakt om enerzijds de uitstaande schuld vervroegd af te betalen

en anderzijds leningsmachtigingen aan te consolideren instellingen om te zetten in

structurele kapitaaldotaties. Deze beide maatregelen zorgen ervoor dat de toekomstige beleidsruimte verder kan uitbreiden en de schuldafbouw kan voortgaan. Meer financiële beleidsruimte, daar zorgt onze minister van Begroting voor, en daarvoor danken we hem. *(Applaus)*

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, ik wil eerst en vooral de verslaggever bedanken voor het interessante verslag over de tussenkomsten die wij over deze begrotingscontrole gehouden hebben in de commissie van Financiën. Uit het verslag blijkt dat er eigenlijk geen grote problemen waren met deze begrotingscontrole.

Mijnheer Van Rompuy, stellen dat een begrotingscontrole enkel en alleen over cijfers zou gaan, lijkt me niet

helemaal correct. Uiteraard moeten wij controleren of de cijfers goed zijn, maar de bespreking van de begrotingscontrole is voor mij net zo goed een bespreking van een tussenstand van de beleidsvoering van het lopende jaar.

Als we de begrotingscijfers zelf nemen, merken we dat het voor Vlaanderen op dit moment niet moeilijk is om een sluitende begroting neer te leggen. We hoeven geen harde keuzes te maken. De Vlaamse overheid zit op koers, zowel wat betreft de gewone begroting als de meerjarenbegroting. Dat is enerzijds te danken aan het feit dat de minister zijn werk goed doet, maar heeft anderzijds ook te maken met de hoogconjunctuur waarin we leven en de dotatiestroom die zij met zich meebrengt.

Mijnheer de minister-president, ik sluit mij aan bij wat de heer Van Rompuy zegt: we moeten in het kader van de toekomstige communautaire besprekingen oog hebben voor een scheefgroeiende situatie waarbij een hoogconjunctuur een grote bijkomende belasting veroorzaakt op de federale overheid en bij ons net heel wat middelen genereert. Vanuit een gezonde federale en democratische structuur kun je naar meer fiscale autonomie evolueren, in plaats van te blijven functioneren als een dotatieparlement en een dotatieregering.

De hoogconjunctuur in Europa is zelfs beter dan wat er zich op dit ogenblik in de Verenigde Staten afspeelt. De werkloosheid in Vlaanderen is vrij laag. Het gaat goed met Vlaanderen, dus waarom zouden we ons zorgen maken? Mijnheer de minister-president, ik wil toch waarschuwen voor deze overdreven euforie bij het bekijken van de naakte cijfers van de begroting. Ik wil daarbij twee zaken aankaarten: de schuldenproblematiek en de werkloosheidsproblematiek. Ik wil daarmee duidelijk maken dat euforie niet op haar plaats is, en dat ook de Vlaamse Regering bepaalde uitdagingen ernstig moet blijven nemen, ondanks het feit dat het op budgettair vlak goed gaat met Vlaanderen.

Wij gaan naar een nulrente. Maar gaan we daardoor ook naar een nulschuld? Neen. Omdat wij willen dat deze regering investeert, zetten wij nieuwe pps-constructies op om in alternatieve financiering te voorzien. Binnen die pps-constructies gaat Vlaanderen grote verbintenissen aan, onder meer voor de bouw van scholen, zorgvoorzieningen, sportinfrastructuren, nieuwe wegen enzovoort. Het zijn ingewikkelde constructies, die belangrijke financiële consequenties inhouden voor Vlaanderen, zowel op korte als op lange termijn. Wij zullen op de een of andere manier vergoedingen moeten terugbetalen aan investeerders. De betaalverplichtingen nemen toe door het sterk groeiende aantal nieuwe pps-constructies en de investeringen die wij doen. In die betaalverplichtingen zullen ook rentelasten verrekend zijn. Alle pps-constructies zijn immers geba-

seerd op middelen die geleend worden en waarop rente moet worden betaald. Vlaanderen betaalt die rente niet rechtstreeks. Wij zijn dus vrij van rentebetaling, maar we zullen wel gedurende vele jaren betaalverplichtingen hebben om de nieuwe investeringen binnen de alternatieve financieringen te kunnen realiseren. We kunnen niet onder die betaalverplichtingen uit, en dus kunnen we ze in zekere zin ook zien als schuld.

Mijnheer de minister, ik vind dit geen probleem, maar we moeten ook niet doen alsof de overheid geen schulden meer creëert. Een overheid die geen schulden maakt, is een overheid die niet investeert. Wij kiezen ervoor om te investeren en om bepaalde noden in Vlaanderen op te vangen door middel van versnelde investeringen.

Mijnheer de minister-president, ik hoop dat bij een volgende staatshervorming kan worden afgesproken dat het gewest ook opnieuw leningen kan aangaan. Op die manier kunnen op een transparantere manier bepaalde investeringen gebeuren. Ik ben niet tegen pps-constructies. Die kunnen relevant zijn wanneer daardoor een meerwaarde ontstaat in de realisatie, exploitatie of dienstverlening. Een pps-constructie die wordt opgezet enkel en alleen om de financiering te garanderen, lijkt me een te magere argumentatie. Ik hoop dan ook dat we een andere staatsstructuur krijgen waardoor we op een transparantere manier kunnen omgaan met onze middelen en onze schuldproblematiek.

Mijnheer Van Rompuy, een begrotingscontrole dient niet alleen om na te gaan of de cijfers worden gerealiseerd. U zei net dat een begrotingscontrole niets te maken heeft met nieuw beleid. Ik wil u er echter op wijzen dat in deze begrotingscontrole meer dan 250 miljoen euro wordt vrijgemaakt voor bijkomend nieuw beleid.

Ik wil nog even stilstaan bij de werkloosheidsproblematiek. Op dit moment zijn er in Vlaanderen 170.000 werklozen, waarvan 30.000 jongeren. Meer dan de helft van hen heeft geen diploma of getuigschrift van het secundair onderwijs. De Vlaamse Regering doet grote inspanningen voor deze groep maar ze mag niet op haar lauweren rusten omdat ze de werkloosheid ziet dalen. In Vlaanderen leeft nog altijd meer dan 5 procent van de gezinnen in armoede. De kloof tussen arm en rijk wordt steeds groter. Ik hoop dan ook dat de regering tijdens deze periode van hoogconjunctuur blijvend werk maakt van de aansluiting van deze moeilijkere groep op tewerkstelling. Alleen op die manier kan het aantal werklozen maar ook armen worden gereduceerd.

Niet alleen Vlaanderen maar ook de Vlaamse bedrijven en KMO's moeten hun verantwoordelijkheid nemen. In de toekomst moet dan ook niet zozeer verder worden gewerkt aan lastenverlagingen maar moet veeleer worden gedacht aan het vrijmaken van middelen om dit tewerkstellingsbeleid verder door te zetten.

In 2006 hebben de bedrijven uit de Bel-20 38 procent meer winst gemaakt, voor een totaalbedrag van 23 miljard euro. De winst die ze samen maakten, was nog nooit zo hoog. Van die 23 miljard euro keert 18 miljard euro terug naar de aandeelhouders als dividend. Dat is 20 procent meer dan in 2005.

Ik denk dat we hier ook het bedrijfsleven moeten aanspreken in verband met de investeringen, de tewerkstelling, de bijkomende aansluiting met de moeilijke categorie van mensen die op dit moment niet in het arbeidscircuit terecht komen.

De heer Quaden stelde onlangs dat het aantal investeringen in Vlaanderen verhoudingsgewijs niet stijgt ten opzichte van de winst die wordt gerealiseerd. Hij stelt ook dat, als dan al wordt geïnvesteerd, dat dikwijls in de verkeerde producten dreigt te gebeuren. Wij zullen in de toekomst meer aandacht moeten hebben voor investeringen in de juiste producten. Bij energie-investeringen hoop ik dat we in de toekomst blijven kiezen voor de juiste producten en niet voor de verkeerde.

Als we het hebben over Vlaanderen en de Vlaamse begroting, baseren we ons heel graag op het bruto regionaal product. En natuurlijk is het bruto regionaal product een belangrijke internationale maatstaf om na te gaan of het goed gaat in een samenleving en in een regio. Maar bij die gestegen welvaart kan iedereen ook vaststellen dat het welzijn van de mensen niet evenredig is toegenomen.

Ik weet niet of het u is opgevallen. De laatste tijd komen er nogal wat sociale conflicten aan de oppervlakte. Die conflicten hebben meer te maken met een gebrek aan welzijn dan aan welvaart. Zo is de horecasector pas in het nieuws gekomen. Dat geldt echter ook voor andere bedrijven waar flexibiliteit en allerlei andere inspanningen worden gevraagd van de werknemers. Daardoor komt de kwaliteit van het leven onder druk.

Toen ik daarnet heb gepleit voor meer tewerkstelling en een grotere aansluiting tussen mensen zonder en mensen met werk, dan mag dat niet gaan ten koste van de kwaliteit van dat werk en ten koste van de kwaliteit van het leven van deze mensen. Het voorbeeld dat ik aanhaal, zal wel toeval zijn, maar toch. Hebt u zich echter al vragen gesteld bij het feit dat in één maand tijd in Frankrijk, België en Nederland ouders hun kind vergeten in de wagen? Waarschijnlijk zullen er nog meer dergelijke gevallen zijn, maar dan zonder een dergelijke dramatische afloop. Wat is daar de oorzaak van? Het is een symptoom van een doorholeconomie, van een stresseconomie waar we in terecht zijn gekomen. We moeten ons daar vragen bij stellen.

Ik wil niet verder ingaan op al de nieuwe uitdagingen waarvoor deze Vlaamse Regering staat, ondanks de

goede cijfers. Zo zijn er noden in de welzijnssector, in de kinderopvang, in de bejaardenzorg, moet er gezorgd worden voor de toekomst van het zorgfonds. Mijnheer de minister-president, er zijn nog andere elementen, zoals het VIA. Ik heb minister Peeters horen zeggen dat we pas in september of oktober een doorstart van het VIA mogen verwachten. U hebt vorig jaar in september een charter met het middenveld ondertekend inzake duurzaamheid. Ook daarover hoor ik nu onvoldoende. Het gaat echter wel om een belangrijke uitdaging. Ik ga ervan uit dat in september of oktober een doorstart wordt gerealiseerd.

Het is spijtig dat we daar vanwege de huidige politieke toestand niet verder over van gedachten kunnen wisselen bij deze begrotingscontrole. De lakmoesproef van de morgen hertimmerde Vlaamse Regering zal de Septemberverklaring zijn. Ik hoop dat we, ondanks de goede cijfers van deze begroting, toch ook over de prioriteiten, de nieuwe uitdagingen voor de volgende twee jaar een debat kunnen voeren. Op onze lauweren rusten zou totaal fout zijn.

Deze begroting en deze begrotingscontrole vormen echter wel de ideale basis om de nieuwe uitdagingen aan te kunnen. Dat is ook de reden waarom we onze volledige steun geven aan deze begroting. (*Applaus*)

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Dank u, mevrouw de voorzitter. Collega's, ik wil op mijn beurt onze vaste verslaggever, de heer Matthijs, bedanken, zeker omdat ik wist dat hij vandaag om medische redenen zelfs een over-en-weer heeft gedaan om hier tijdig aanwezig te zijn voor de verslaggeving. (*Applaus*)

Dat mag absoluut ook wel eens in de bloemetjes worden gezet.

Collega's, ik denk dat wij hierdoor opnieuw beschikken over een aantal kwaliteitsvolle documenten. Mijnheer Peumans, wij hebben in onze commissie Financiën en Begroting, zeker naar aanleiding van de budgetcontrole, een zeer ernstig debat gevoerd over wat wij nu zullen doen met de vertaling, de rapportering, de transparantie inzake pps en alternatieve financiering. De heer Van Rompuy had het daar ook over in zijn tussenkomst. Wij zijn er in de commissie in geslaagd om, rekening houdend met de aanbevelingen van het Rekenhof, dat goede evenwicht te vinden tussen wat de regering kan geven, wat het parlement terecht opeist en wat het Rekenhof voorstelt. Ik denk dat we nu over een goed kader beschikken.

Aan de collega's wil ik heel duidelijk zeggen dat de controle op de inkomsten en de machtigingen voor de uitgaven – dat was de discussie – nog altijd de essentie is van ons staatsbestel. Ik wil dan ook als een van de oudere parlementsleden in deze assemblee stellen dat het

absoluut noodzakelijk is dat voldoende parlementsleden voldoende aandacht voor en inzicht behouden in de budgettaire problematiek. Dit geldt zowel voor leden van de meerderheid als voor leden van de oppositie. Ik vrees dat we anders de essentie van de democratische controle dreigen te verliezen.

Collega's, begroten is geen exacte wetenschap. Het spreekt voor zich dat we op het ogenblik dat we een begroting opstellen, in de periode juli tot 15 september van het vorige begrotingsjaar, niet in een glazen bol kunnen kijken. De geschiedenis heeft haar rechten. Op 11 september 2001, 9/11, werden we geconfronteerd met een drama dat gedurende jaren een enorme weerslag op onze begroting zou hebben. Daarom is het belangrijk dat we tijdens begrotingsdiscussies haarfijn weten waar we staan. Des te meer omdat een van de verworvenheden van de onderhandelingen die we in het Overlegcomité hebben gevoerd, mijnheer de minister-president, waar we er eindelijk in slaagden om in Vlaanderen onze dotatie niet langer afhankelijk te maken van het BNI maar van een reëel BNP, ons toelaat om voor een groot stuk ook de gevoeligheden van de BNP-fluctuatie te voelen in onze ontvangstenstroom.

Daarom was het zo belangrijk dat 2006, met een groei van 3 percent, een schitterend economisch jaar was. Het was lang geleden, van 2000, dat we dat nog eens hebben meegemaakt. In 2007 hebben we volgens het Planbureau een vooruitzicht van 2,2 percent groei.

Ik las deze week het laatste document van de studiedienst van een van onze bankiers, Dexia, met betrekking tot de vooruitzichten inzake de economische groei in 2007. Daarin las ik dat de laatste prognose van Dexia voor 2007 een economische groei is van 2,6. Dat is ook voor de federale begroting goed nieuws. Mijnheer Sannen, ik begreep uw redenering niet: dat economische groei een goede zaak is voor Vlaanderen maar een extra druk zet op de federale begroting. Laat mij duidelijk zijn: een economische groei is in eerste instantie goed nieuws voor de opbrengsten van de federale begroting en is, gelukkig, sinds enkele jaren ook heel belangrijk voor het doorstorten van middelen naar Vlaanderen.

We kunnen dus alleen maar vaststellen, mevrouw Eeckhout, dat deze begroting zeer voorzichtig is ingeschat en eigenlijk wat marge laat om te zien hoe we in 2008 dit budgettaire beleid kunnen voortzetten in Vlaanderen.

We hebben daarbij in deze begroting een eerste opstap gedaan: 23 miljoen euro meer inkomsten uit de samengevoegde en gedeelde belastingen. Wij hebben ook, eerlijkheidshalve, op advies van de SERV en het Rekenhof, een correctie aangebracht aan de opbrengst van de gewestbelastingen omdat we denken dat we daar een beetje het glazen plafond hebben bereikt: we

moeten daar uiteindelijk de enorme stijgingspercentages die we de voorbije jaren hebben gekend, tot 18 percent, wat afkoelen.

Het is ook belangrijk te vermelden dat we een eenmalige inkomst hebben geboekt door de verkoop van een aantal GIMV-aandelen. U weet dat we de verkoop van deze kapitaalparticipatie hebben omgezet in een nieuwe kapitaalparticipatie, namelijk in het verhogen van het eigen vermogen van BAM, zodanig dat het ESR-neutraal is maar in de tabellen wel leidt tot een substantiële stijging van de ontvangsten, tussen het oorspronkelijke budget en de budgetcontrole.

Daarom is deze begrotingscontrole al bij al erg voorzichtig. We bereiken de vooropgestelde norm van 346,4 miljoen euro. Alles laat uitschijnen dat we beter gaan doen dan die norm. Dat laat toe dat we naar het einde van het jaar de nodige schikkingen kunnen treffen. We kunnen buffers creëren die ons in 2008 en 2009 voldoende beleidsruimte zullen geven om een aantal uitdagingen waarvoor Vlaanderen staat, aan te kunnen. Het klopt dat welvaart en welzijn niet altijd parallel lopen. In het rapport van Dexia staat dat het aantal werklozen is gedaald tot ongeveer 172.000. Dat zijn er voor mij nog 172.000 te veel! Dexia stelt in het rapport zeer nadrukkelijk dat dit te maken heeft met het herstel van onze economische concurrentie- en competitiekracht sinds 2003, waardoor we stilaan de werkloosheid aan het absorberen zijn. We zullen des te beter zien welke groep mensen uit de boot valt. We moeten proberen, zoals minister Vandenbroucke in heel zijn beleid doet, om die mensen een eigen onderkomen te geven.

We behouden de conjunctuurprovisie van 82,8 miljoen. We hebben de indexprovisie weliswaar afgetopt op 27,5 miljoen, maar als ik zeg dat dit rekening houdt met een inflatie van 1,8, dan manoeuvreren we ook daar erg voorzichtig. De voorspellingen wijzen momenteel op 1,6.

Wat het Zorgfonds betreft, overschrijden we de kaap van 700 miljoen euro reserves. In het Toekomstfonds zullen we in de tweede helft van dit jaar 187 miljoen euro storten. We zullen dit beheren in overeenstemming met de resolutie die in de commissie is goedgekeurd, zodat ook dit beantwoordt aan de verzuchtingen van het parlement.

Wat de meerjarenbegroting betreft, dank ik de heer Van Rompuy voor zijn positieve commentaar. Hij zegt terecht dat we een stevig kompas hebben dat ons toelaat te weten waar Vlaanderen budgettair naartoe gaat. De parameters waarmee we werken, zijn heel voorzichtig ingeschat. Dat bewijst de 2 percent die we aanhouden. Voor 2007 gaan we naar 2,6 percent, en voor 2008 waarschijnlijk naar 2,3 percent economische groei. Dus ook daar zit nog iets meer ruimte.

Mijnheer de minister-president, aan het begin van deze legislatuur en bij de onderhandelingen was er nogal wat

scepticisme over de vraag over welke beleidsruimte de Vlaamse Regering zou kunnen beschikken in de periode 2004-2009. Op een bepaald moment werd gesteld dat de vette jaren voorbij zouden zijn en dat de tering meer naar de nering zou moeten worden gezet. Ik wil twee cijfers geven: de beleidsruimte exclusief eenmalige ontvangsten bedroeg in de periode 2000-2004 2,7 miljard euro, terwijl we nu naar een beleidsruimte van 3,9 miljard euro gaan. We hebben woord gehouden en de beleidsruimte gecreëerd. Die kan oordeelkundig via het Vlaamse regeerakkoord worden ingevuld.

Tot slot wil ik het nog even hebben over de schuld. We doen een bijkomende inspanning om 129 miljoen euro extra af te lossen, het fameuze consortiumkrediet bij Dexia. We gaan in 2000 naar een nulschuld. Mijnheer Sannen, ik ben niet iemand die triomfalistisch op de borst klopt. Ik stel alleen vast dat we in de begroting met circa 440 miljoen euro kapitaal- en rentelasten zullen dalen naar 0.

Het spreekt voor zich dat alternatieve financiering impliceert dat we nieuwe financiële lasten op lange termijn op ons nemen. U kent echter mijn opvatting: pps is geen wondermiddel, maar vooral een paardenmiddel om op heel korte termijn tegemoet te komen aan de noden die in de sectoren welzijn, onderwijs, mobiliteit en ook elders bestaan.

De verslaggever en de verschillende sprekers hebben de sterke en misschien ook de zwakke punten van de begrotingscontrole verwoord. Ik rond af met de opmerking dat cijfers cijfers zijn. Op deze tribune is soms gezegd dat Vlaanderen het gemakkelijk heeft. Mijn achtjarige ervaring heeft me evenwel geleerd dat er steeds opnieuw keuzes moeten worden gemaakt. Mocht u eraan twijfelen: de vraag is groter dan het aanbod van de minister van Begroting.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om als minister van Begroting de minister-president van harte te danken voor de steun die hij me de afgelopen jaren heeft gegeven om de budgettaire orthodoxie van de Vlaamse overheid te handhaven. Dikwijls konden we in het bilateraal overleg de collega-ministers ervan overtuigen dat met de beschikbare kredieten goed werk kon worden geleverd.

Ik gun het de minister-president om afscheid te nemen van Vlaanderen. Hij moet evenwel weten dat Vlaanderen vandaag een bijzonder gunstige kaspositie heeft. Vandaag hebben we 1 miljard 658 miljoen euro belegd. Het is ooit anders geweest. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 – 18 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. Vl. Parl.* 2006-07, nr. 18/3 (19-A/5 deel 2)).

- *De artikelen 1 tot en met 9 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 – 19-A (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. Vl. Parl.* 2006-07, nr. 19-A/5 deel 3).

- *De artikelen 1 tot en met 78 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007

– 1218 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 18

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissies aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. Vl. Parl.* 2006-07, nr. 1218/17).

- *De artikelen 1 tot en met 63 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen tot invoeging van nieuwe artikelen 63bis tot en met 63novies en op artikel 64.

De stemmingen over de amendementen en over artikel 64 worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTSLAG VAN TWEE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 26 juni 2007 neemt de heer Leterme met ingang van 28 juni 2007 ontslag als lid van de Vlaamse Regering. Bij brief van 26 juni 2007 neemt mevrouw Vervotte met ingang van 28 juni 2007 ontslag als lid van de Vlaamse Regering.

Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mevrouw de voorzitter, mede namens minister Vervotte wil ik alle hier aanwezige collega's en ook de afwezige collega's van harte bedanken voor de goede samenwerking van de bijna 3 voorbije jaren. Ik dank in het bijzonder de fracties van de meerderheid voor het vertrouwen dat mevrouw Vervotte en ikzelf hebben gekregen om met de Vlaamse Regering het regeerakkoord uit te voeren.

Uiteraard gaan we hier niet weg zonder een klein beetje emotie, terugblikkend op die 3 jaar samenwerking waarin we dankzij alle parlementsleden goed werk hebben kunnen leveren. U weet dat minister Vervotte en ik, niet alleen de beslissingen maar ook de

menselijke ervaring, uw engagement en uw zorgen, meenemen naar de Kamer en de Senaat.

Van harte bedankt voor de goede samenwerking ten dienste van de Vlaamse Gemeenschap. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Ik zou toch kort iets willen zeggen vanuit deze kant van het halfroond. Ik denk dat ik de tolk kan zijn van onze fractie en van de meerderheid hier, zonder oppositie op dit moment.

De voorbije 3 jaar zijn voorbijgevlogen. De regering heeft intens gewerkt. De twee ministers die naar het federale parlement vertrekken, nemen een opdracht mee vanuit dit parlement. We hebben verwachtingen, we hebben resoluties goedgekeurd. We hopen dat ze iets hebben opgestoken van onze werkzaamheden hier, zodat goed bestuur ook vertaald wordt naar het federale niveau. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Ook namens het voorzitterschap en het parlement als instelling wil ik me aansluiten bij de wensen van succes voor de verdere politieke carrière van beide afscheidnemende excellenties.

Minister-president Yves Leterme: Dank u, mevrouw de voorzitter. Mijn dank gaat ook uit naar u, naar uw voorganger en uiteraard ook naar het personeel en de diensten die ons uitstekend hebben gediend. Ik wens u ook een goede voortzetting van uw loopbaan, onder meer als voorzitter van dit parlement.

De voorzitter: Dan neemt de plenaire vergadering akte van het ontslag. We zullen morgen om 10 uur twee leden van de Vlaamse Regering verkiezen ter vervanging van de heer Leterme en mevrouw Vervotte.

ONTWERP VAN DECREET houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij

– 1123 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Rombouts, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraag nog iemand het woord? (*Nee*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1123/3*).

– *De artikelen 1 tot en met 16 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst inzake zeevervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van de Volksrepubliek China, anderzijds, ondertekend in Brussel op 6 december 2002, en met het protocol tot wijziging van de overeenkomst inzake zeevervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van de Volksrepubliek China, anderzijds, ondertekend in Peking op 5 september 2005
– 1068 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst inzake zeevervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van de Volksrepubliek China, anderzijds, ondertekend in Brussel op 6 december 2002, en met het protocol tot wijziging van de overeenkomst inzake zeevervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van de Volksrepubliek China, anderzijds, ondertekend in Peking op 5 september 2005.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Roegiers, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mevrouw de voorzitter, ook ik wil naar het schriftelijk verslag verwijzen. De minister heeft de voorbije dagen echter per mail nog een aantal bijkomende inlichtingen gegeven.

Ik zal de plenaire vergadering geen voorlezing geven van de antwoorden van de minister, maar ik stel voor dat ze toegevoegd worden aan het verslag. Het ging namelijk over vragen over het groenboek maritiem beleid, over het oplossen van geschillen over de uitleg of de toepassing, over het personeel en het aantal schepen dat Antwerpen en Gent heeft aangedaan en onder welke vlag die varen.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mevrouw de voorzitter, de N-VA zal het ontwerp van decreet goedkeuren. Ik zal me echter onthouden bij de stemming om blijk te geven van onze onvrede over de verhoudingen met China waarbij enkel het economische belang telkens wordt vooropgesteld en men zelfs niet in de verste verte vermag – de gebeurtenissen met de minister van Cultuur zijn er het bewijs van – om de mensenrechtensituatie aldaar en de situatie in Tibet aan te kaarten.

De voorzitter: De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1068/1).

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1998 betreffende de toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, betreffende registers inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen, opge maakt in Kiev op 21 mei 2003
– 1230 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Smet, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1230/1).

– *De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad
– 1221 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer De Cock, verslaggever, heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, dit betreft een tweede decreet van een drieluik. Het eerste decreet Studiefinanciering werd twee weken geleden door het parlement goedgekeurd, het tweede ontwerp van decreet over de kosteloosheid van het basisonderwijs wordt nu besproken en straks waarschijnlijk goedgekeurd door het parlement. Dan is er nog het aangekondigde decreet met betrekking tot de nieuwe financieringssystemen voor het leerplichtonderwijs dat het volgend jaar zijn beslag moet krijgen.

De meeste artikelen van het ontwerp van decreet over het kosteloos basisonderwijs gaan in op 1 september 2007 en een aantal artikelen gaan in op 1 september 2008. Vanaf dan zal het basisonderwijs volledig kosteloos kunnen zijn, zoals in 2001 decretaal werd vastgelegd.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Ik had graag een uiteenzetting gehouden, maar ik stel vast dat de minister niet aanwezig is.

De voorzitter: Ik stel voor om even te schorsen. De minister is op komst. Het ging plots een beetje sneller

dan verwacht. Als de minister aanwezig is, kunnen we verder met de agenda.

– *De vergadering wordt geschorst om 17.25 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 17.28 uur.*

Dames en heren, we hervatten de vergadering.

Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, dit ontwerp van decreet heeft de bedoeling een aantal financiële drempels weg te nemen in het onderwijs. Dat is een heel belangrijke doelstelling die we bij het gelijkkansenbeleid vooropstellen en die de CD&V-fractie volledig steunt. We hebben vanaf het begin gesteld dat, als het gaat over het wegwerken van financiële drempels, diverse onderwijsdossiers zeer nauw met elkaar verbonden zijn. Dan gaat het over de studiefinanciering en over de kosteloosheid, maar ook over de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs. Deze drie dossiers zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Idealiter ware het beter geweest als we ze tegelijkertijd hadden kunnen bespreken. Dat is echter niet mogelijk. Momenteel hebben we al de studiefinanciering behandeld. Nu komt de kosteloosheid aan bod, en hopelijk zo snel mogelijk de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs. Vandaag is er dus sprake van twee dossiers en een discussienota over de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs, die op 15 juni werd gelanceerd.

Deze nota geeft de algemene contouren aan. Dat maakt het vandaag uiteraard niet eenvoudig om definitieve uitspraken te doen over de haalbaarheid van een aantal keuzes die worden gemaakt in dit ontwerp van decreet met betrekking tot de kosteloosheid. Het is de bedoeling, en dat vinden wij heel belangrijk, dat we door deze drie dossiers met betrekking tot de financiering niet enkel en alleen werk maken van gelijke kansen voor kinderen en ouders in het onderwijs, maar ook van gelijke kansen voor scholen en leerkrachten. Dat willen we vandaag toch nog eens extra benadrukken bij de bespreking van dit ontwerp van decreet. Het is belangrijk om met de beide aspecten rekening te houden.

Mijnheer de minister, u hebt in dat verband een aantal belangrijke dingen gezegd in de commissie, die we volkomen mee steunen. Zo erkent u dat de werkingssmidelen momenteel ontoereikend zijn en moeten worden opgetrokken. Ook hebt u heel duidelijk aangegeven dat er een gebrekkige financiering is door de overheid. Dat, in combinatie met het drukken van de kosten voor ouders, kan een negatieve invloed hebben op de onderwijskwaliteit. Dat wilt u zeker vermijden. U wilt in geen geval de budgettaire gevolgen afwentelen op de scholen. Wij zijn het daar volledig mee eens. We vinden het ook

ontzettend belangrijk deze drie aspecten nauwlettend te volgen, ook in de toekomst, wanneer we de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs onder de loep zullen nemen.

Vanaf september 2007 wordt de kosteloosheid gerealiseerd. Om dat waar te maken, voorziet u al in extra werkingssmidelen, namelijk in 45 euro extra per leerling. U heeft zich daarvoor gebaseerd op een HIVA-studie. In de commissie zelf hebben we toen gesteld dat het voor ons moeilijk was om duidelijkheid te hebben over de vraag of die 45 euro extra volstaan. We hebben daar een aantal vragen over gesteld, omdat we niet beschikten over de resultaten van die studie. U heeft zich gehouden aan de afspraak om ons dit rapport voor de plenaire vergadering te bezorgen. Ik heb de studie doorgenomen en kan enkel vaststellen dat ze een aantal zaken bevestigt die we ook in de commissie hebben vooropgesteld. Daar is heel veel aandacht gegaan naar de kosten die ouders hebben en die scholen doorverrekenen.

We mogen vooral niet vergeten dat er op dit moment geen gelijke financiering is van de scholen in Vlaanderen. Er zijn verschillen tussen netten. Het is dus enorm belangrijk snel werk te maken van het dossier van de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs omdat vandaag niet elk net even grote inspanningen moet doen om de kosteloosheid te realiseren. Daarom is het belangrijk om de drie dossiers snel af te handelen en dat de 45 euro extra van korte duur is. We moeten zo snel mogelijk een nieuwe extra input krijgen voor alle scholen in Vlaanderen.

We vinden het belangrijk dat de scherpe maximumfactuur gekoppeld wordt aan de nieuwe financiering. Op het moment dat we de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs bespreken in het parlement, moeten we dat ook kunnen toetsen aan dit decreet zodat we kunnen nagaan in welke mate de maximumbedragen die hier zijn opgenomen, haalbaar zijn. Dat zal afhankelijk zijn van het model dat voorligt in de nieuwe financiering en de grootte van de enveloppe.

U hebt beslist om het leerlingenvervoer niet uit de scherpe maximumfactuur te halen. We hebben daarover ook in de commissie van gedachten gewisseld. U hebt duidelijk aangetoond dat u zich daarvoor baseert op een studie. Uit de studie kunnen we niet afleiden dat het zinvol is een onderscheid te maken tussen bijvoorbeeld stads- en plattelandsscholen.

Wij kunnen enkel vaststellen dat de studie niet overtuigend is om een verschil te maken, maar het veld stelt heel duidelijk dat de vervoerskosten grote kosten zijn voor scholen. We kunnen voorbeelden aanhalen van scholen waarvoor het niet eenvoudig zal zijn om de maximumfactuur te realiseren, omdat de vervoerskos-

ten enorm hoog liggen. Daarom willen we vragen om dat item niet zomaar aan de kant te schuiven, maar nauwgezet op te volgen.

Over infrastructuur is in dit decreet Kosteloosheid niets opgenomen in de werkmiddelen waarover scholen kunnen beschikken. Wij stellen vast dat er grote verschillen zijn in de manier waarop scholen hun werkmiddelen aanwenden. Er zijn scholen met verouderde gebouwen die verbouwingen moeten uitvoeren of nieuwbouwprojecten moeten realiseren en daarvoor toch aanspraak moeten maken op de werkmiddelen. De werkmiddelen die worden ingezet voor infrastructuur kunnen uiteraard niet worden ingezet voor de pedagogische en didactische aspecten. Wij hopen dat dit punt wordt meegenomen in de nieuwe financiering.

Ook de maximumfactuur voor meerdaagse uitstappen is gekoppeld aan de nieuwe financiering. Dat vinden wij positief. Dezelfde opmerking geldt ook hier als voor de scherpe maximumfactuur. De bedragen in het dossier van de nieuwe financiering zullen bepalen of de maximumfactuur voor de meerdaagse uitstappen haalbaar is. U voorziet in de meerjarenbegroting in 85 miljoen euro voor de nieuwe financiering. Om de kloof te dichten met het gesubsidieerd onderwijs zal dit bedrag ook nodig zijn. Als we kijken naar de facturen die de scholen aan ouders voorleggen, zeker voor de meerdaagse uitstappen, vrezen we dat dit bedrag niet zal volstaan om voldoende werkmiddelen ter beschikking te stellen om de activiteiten binnen onderwijs te realiseren en tevens de kloof te dichten.

Voor scholen is het een moeilijke opdracht om te beslissen over de meerdaagse uitstappen, omdat niet duidelijk is over welke middelen ze over twee of drie jaar kunnen beschikken. Ze moeten daar vandaag al keuzes over maken zoals reservaties maken. Volgend jaar zal het probleem zich opnieuw stellen voor de meerdaagse uitstappen over drie jaar.

Mijnheer de minister, dat is een gevolg van de beide onduidelijke dossiers. U zegt dat de scholen gemiddeld over een extra van 175 euro zullen beschikken. Voor de scholen is niet duidelijk over welk bedrag ze exact kunnen beschikken, terwijl ze wel de opdracht krijgen om de maximumfactuur toe te passen vanaf het moment dat de nieuwe financiering ingaat. Het is dus een groot vraagteken. Voor de scholen is het niet vanzelfsprekend om dat zomaar bij te passen. Wat moet daar vandaag mee gebeuren?

We ondersteunen dit ontwerp van decreet omdat er extra werkmiddelen worden gepland voor de scholen om hun opdracht waar te maken, en omdat de expliciete koppeling is gemaakt van de invoering van de maximumbedragen aan de nieuwe financiering van het basisonderwijs. We zullen dit ontwerp van decreet opnieuw bekijken als het decreet van de nieuwe financiering op tafel ligt. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Over het principe van de kosteloosheid van het basisonderwijs, het uitgangspunt van het ontwerpdecreet dat hier voorligt, bestaat weinig discussie. Het kan integendeel rekenen op een algemene consensus. Dat is weinig verwonderlijk want het is ook niet nieuw, het staat immers gestipuleerd in een aantal internationale verdragen, en het is reeds in 2001 via onderwijsdecreet XIII-Mozaïek ingeschreven in het decreet basisonderwijs.

De doelstellingen ervan worden evenmin gecontesteerd, namelijk zorgen voor het in stand houden van een van onze pijlers van het succes van het Vlaams onderwijs: het streven naar een zo democratisch mogelijk onderwijs, dat via laagdrempeligheid ook openstaat voor kansarmen. Dit vormt een logisch geheel met het voeren van een gelijkheidsbeleid.

Hierbij mag een andere pijler van ons Vlaams onderwijs niet uit het oog worden verloren, met name de kwaliteit en meer specifiek de kwaliteit in relatie tot het budgettaire aspect. De reden waarom het principe van de kosteloosheid, ondanks het feit dat het al sinds 2001 in de regelgeving is voorzien, toch niet algemeen werd toegepast was omdat nogal wat scholen van oordeel waren dat deze kost eenzijdig op hun rug werd afgeschoven, zonder dat hier substantieel meer middelen werden voor uitgetrokken. Dit principe nu nog nadrukkelijker inschrijven veronderstelt bijgevolg dat er meer middelen worden gepland, in die mate dat het door de scholen niet wordt ervaren als een pleister op een houten been maar, integendeel, als een realistische meerontvangst die helpt om de gevolgen van de kostenloosheid te helpen dragen.

Open Vld is verheugd dat de minister hier de daad bij het woord voegt en 30 miljoen euro extra op jaarbasis voorziet. Het noodzaakt evenwel het inbouwen van regelmatige evaluatiemomenten waarbij moet worden nagegaan of de extra kredieten nog steeds afdoende zijn, zoniet zal men opnieuw in hetzelfde stramien vervallen.

De ICT op basis van de geamendeerde bijlage behorend tot die materialen die kosteloos ter beschikking moeten worden gesteld, die een gedurig up-to-date blijven met de ontwikkelingen veronderstelt en noodzaakt, maar waarvan anderzijds wel vaker wordt gesteld dat het materiaal al is verouderd op het ogenblik dat het wordt aangekocht, is een uitstekend voorbeeld.

Een ander voorbeeld, waar ik ook in de commissie naar verwezen heb, betreft het schoolzwemmen. Ik realiseer me dat tijdens de vorige legislatuur – op basis van wetenschappelijk onderzoek – werd gesteld dat één

jaar voldoende is om die eindtermen te halen, met andere woorden om op voldoende wijze te kunnen zwemmen, zodat leerlingen recht hebben op een jaar gratis zwemmen. Mijn ervaring als voormalig schepen van Onderwijs geeft me echter een enigszins ander beeld.

Tevens dient er voldoende aandacht te worden besteed aan communicatie en sensibilisering van de concrete gevolgen van dit ontwerp van decreet op alle actoren, zo ook wat betreft het bestaan en de bevoegdheden van de Commissie Zorgvuldig Bestuur. In de commissie stelde u, mijnheer de minister, dat: "... de Commissie Zorgvuldig Bestuur uitsluitend uit experts bestaat, wat haar volkomen neutraal maakt ten aanzien van verstrekkers en klanten. Dat garandeert een soort objectiviteit." Dat zorgt volgens ons evenwel niet altijd voor de nodige evenwichtigheid, uiteraard niet wat de samenstelling ervan betreft, maar met betrekking tot de besluitvorming. Een meer evenwichtige samenstelling uit gebruikers, onderwijsactoren en deskundigen lijkt daarentegen een betere garantie om meer evenwichtige besluiten te kunnen bieden.

Een laatste punt van aandacht heeft betrekking op de achterpoortjes die, naar wij menen, riskeren te blijven bestaan. De Vlor wees in zijn adviezen reeds op de gevaren voor 'creatieve' oplossingen die de dualisering tussen rijke en arme scholen nog zullen vergroten als blijkt dat de vooropgestelde maximumbedragen niet toereikend zijn. Ouderverenigingen van scholen met een bemiddeld publiek zijn in staat om veelvuldige financiële acties te organiseren en zullen optreden als sponsor van allerlei activiteiten die het onderwijs verlevendigen. Dat werkt onnodige concurrentie en dualisering tussen scholen in de hand, waardoor bepaalde ouders en leerlingen zich toch weer uitgesloten kunnen voelen. De heer Tavernier verwoordde het in commissie als volgt: "Het kan niet de bedoeling zijn dat kinderen op basis van de factuur uitgesloten worden. Een nieuw onderscheid valt te vrezen tussen scholen op basis van hun vermogen om geld in te zamelen of door feesten te organiseren. Hij vreest dan ook een onderscheid door sponsoring."

Een gelijkaardige uiting van creativiteit blijkt volgens mij uit de verplichte kledij, bijvoorbeeld het schooluniform. De vooropgestelde regeling bepaalt dat deze omwille van sociale redenen niet wordt opgenomen in de scherpe maximumfactuur, op voorwaarde dat dit gebeurt met het schriftelijk advies van de schoolraad. De Open Vld-fractie rekent erop dat in de nodige opvolging en bijsturing wordt voorzien. Wij geven aan dit ontwerp van decreet graag alle kansen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, dit ontwerp van

decreet is, zoals mevrouw Helsen al zei, het tweede deel van het grote drieluik in het onderwijsbeleid. Ze vormen misschien wel het zwaartepunt van deze legislatuur, naast alle andere hervormingen. Het decreet op de studiefinanciering zorgde voor een selectieve, betere tegemoetkoming voor de schoolkosten. Nu krijgen we een universele maatregel, namelijk de kosteloosheid. Zoals mevrouw Helsen zei, wordt een andere financiering van de werkingsmiddelen in het vooruitzicht gesteld. De kosteloosheid is in het ontwerp van decreet verbonden aan die andere financiering waar een zekere logica in zit. De kosteloosheid op zich mag niet worden ondergesneeuwd door een voorafname op de discussie over de hervorming van de werkingsmiddelenfinanciering.

De kosteloosheid, zoals ze nu in het ontwerp van decreet naar voren gebracht is, brengt een ongelooflijke verbetering in het systeem van onderscheid dat tussen scholen bestond. Als we in aanmerking nemen dat elke school per leerling 45 euro extra ter beschikking krijgt om de kosteloosheid te kunnen financieren, zal dit voor de grote meerderheid van de scholen al volstaan. Dat blijkt ook uit onderzoek. Bij OVSG is vastgesteld dat, zonder die 45 euro, al meer dan 60 percent van de scholen zich onder die bedragen bevindt. Met die 45 euro erbij zullen slechts enkele scholen hier bovenuit komen en wat spaarzamer moeten zijn. De enkele scholen waar het dan om gaat, zijn scholen die zich exuberante uitgaven permitteren: frequente, meerdaagse uitstapjes en zo meer.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer Voorhamme, nogal wat gemeente- en stadsbesturen passen voor het onderwijs heel wat bij vanuit hun eigen middelen. Bovendien zetten de scholen, leerkrachten en oudercomités in het vrije onderwijs heel wat activiteiten op om geld in te zamelen. Ik heb daar veel bewondering voor. Op die manier slagen zij erin om een beperkte factuur voor te leggen aan de ouders. Hun inspanningen én die van de gemeentebesturen moeten we daarnaast durven plaatsen. Die zaken samen maken inderdaad dat het met de extra 45 euro haalbaar is, maar we moeten benadrukken dat dit niet lukt zonder extra inspanningen.

De heer Robert Voorhamme: Als het totaal geen effect zou hebben, en indien er geen probleem was, zouden we er ook niet over moeten stemmen.

Dit is in essentie een kwestie van kostenbeheersing, kostenaanrekening aan ouders en transparantie, maar het is ook een kwestie van gelijke kansen. We hebben een algemeen inschrijvingsrecht doorgevoerd naar aanleiding van het GOK-decreet. Dat algemene inschrijvingsrecht wordt uitgehold, onder meer door de enorme verscheidenheid van kostprijzen die aangerekend worden aan de ouders. Daardoor wordt het absolute inschrijvingsrecht deels een papieren maatregel.

Het complement van het absolute inschrijvingsrecht is dus dat er ook een absolute transparantie komt over de maximumprijzen die aangerekend kunnen worden. Die maximumprijzen moeten binnen een sociaal aanvaardbare limiet vallen. In Antwerpen en Gent heeft men overigens ervaring met het invoeren van een principe van een maximumfactuur. In Antwerpen loopt dat al enkele jaren in het basisonderwijs. Ik heb vastgesteld dat dit geen onoverkomelijke problemen stelt voor de onderwijsorganisatie en dat het bovendien zelfs een gunstig gevolg heeft voor de onderwijsorganisatie, omdat schoolteams ertoe aangespoord worden om innovatief te zijn er daar echt over na te denken.

Het is heel gemakkelijk om creatieve projecten in te richten met de school als je weet dat er nergens een lat ligt. Zo wordt, op basis van allerlei aantrekkelijke schoolprojecten, een onderscheid gemaakt tussen dure en goedkope scholen. Dat intervenueert in een rechtvaardige verdeling van schoolkeuzemogelijkheden. Ik heb dat vastgesteld op het terrein. Het is hoogst noodzakelijk dat we daar in heel Vlaanderen – en dus niet alleen in Gent en Antwerpen – een transparant beleid kunnen instellen. Ik vind dat een gigantische stap voorwaarts.

Ik vind dat een gigantische stap voorwaarts.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Mijnheer Voorhamme, ik voel me een beetje aangesproken wanneer u tweemaal verwijst naar Gent. Ik wil erop wijzen dat kostenbeheersing noodzakelijk is en dat het invoeren van een maximumfactuur een goede zaak is om echt tot gelijke kansen te komen. Daarin ondersteun ik u volledig.

We hebben in Gent de begroting besproken en vastgesteld dat in de nieuwe begroting 46 miljoen euro extra wordt bijgelegd uit de Gentse stadskas. De ongelijke financiering blijft bestaan en de inspanningen die het gesubsidieerd onderwijs, en dan vooral de vrije scholen, moet doen, blijven groot. De bussen van de stad Gent rijden naar het zwembad voor de kinderen van het stedelijk onderwijs terwijl andere scholen die bussen zelf moeten bekostigen. Kostenbeheersing is heel belangrijk maar de financiering, de gelijkschakeling en het optrekken vormen een belangrijk aspect dat zeker moet worden opgenomen.

De heer Robert Voorhamme: De ongelijke behandeling, louter en alleen op basis van de netten, zou moeten worden uitgesloten. Dat is ook de reden waarom er een nieuw financieringssysteem komt. Ik wil erop wijzen dat er daarnaast een regeling in de maak is voor wat men het lokaal flankerend onderwijsbeleid noemt. Aan de gemeenten die dat nog niet doen, biedt dat de mogelijkheid om initiatieven te nemen waarbij ze ondersteuning kunnen geven aan alle netten tegelijk. Zwemactiviteiten en bosklassen worden in Antwerpen voor alle netten onder dezelfde voorwaarden georganiseerd. Ik vind dat een goed principe.

Toen ik de maximumfactuur in de praktijk invoerde, ging ik uit van een situatie waarbij er in een en hetzelfde net, namelijk dat van het stedelijk onderwijs, enorme prijsverschillen waren naargelang de school en de buurt waarin die school gelegen was en het publiek dat die school wenst te rekruteren. Er zijn ook bijzonder goedkope scholen in het vrij onderwijs en in het gemeenschapsonderwijs. Het is dus niet zozeer het net maar wel de cultuur en de profilering van scholen die een rol spelen. Om daar een eind aan te maken, moet er een algemene Vlaamse regeling komen. Dat is ook wat hier vandaag voorligt.

Er is daarnet gezegd dat er gevaar dreigt door de ontsporing via andere vormen van financiering. Dat is mogelijk maar we kunnen niet beletten dat scholen buiten de normale werkingmiddelen, bijkomend geld rekruteren. Het is wel belangrijk dat daar transparantie over bestaat. Bovendien kunnen ouders nooit worden verplicht om financieel bij te dragen. Deze bijkomende middelen moeten trouwens ten goede komen van alle kinderen van de school.

Het zou misschien goed zijn om dat ook wat duidelijker in kaart te brengen.

We nemen nu een belangrijke maatregel voor het basisonderwijs. Na het decreet op de studiefinanciering, waarin toch heel duidelijk vanaf het kleuteronderwijs de lijn wordt doorgetrokken over het basis- en het secundair onderwijs tot zelfs het hoger onderwijs, zijn we het ook aan onszelf verplicht om werk te maken van de huidige, zeer ingewikkelde situatie en iets gelijkaardigs tot stand te brengen voor het secundair onderwijs. De kosten voor bijvoorbeeld meerdaagse uitstappen liggen gewoonlijk veel hoger in het secundair onderwijs dan in het basisonderwijs. Dikwijls is de onrechtvaardigheid daar nog veel groter.

We steunen dit ontwerp alleszins van harte. We zijn bijzonder fier dat in de loop van deze legislatuur dergelijke duidelijke regeling tot stand komt. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de heer Voorhamme heeft gelijk dat met dit ontwerp een zeer belangrijke aanzet wordt gegeven aan het drieluik. De eerste passus uit het regeerakkoord handelt wel degelijk over de kosteloosheid van het leerplichtonderwijs, en in het bijzonder van het basisonderwijs. In het voorgaande decreet wordt een serieuze stap gezet. Mevrouw de voorzitter, zoals ook al is aangehaald, werd daar tijdens de vorige legislatuur al ernstig werk van gemaakt, onder andere over wat nu onder die kosteloosheid moet vallen.

Daarnaast is er het brede spectrum van scholen zoals we die in Vlaanderen kennen. Ze werken allemaal op

een andere manier, zelfs los van de netten. Het is niet de bedoeling om via een eenduidige bepaling van wat kan en wat niet kan te komen tot een eenheidsworst. Mijnheer de minister, als ik me niet vergis, zijn dat ook uw woorden.

Bij de toelichting in de commissie werd gezegd dat we moeten blijven waken over die brede waaier van scholen. We moeten echter ook de garantie bieden voor de ouders en voor de kinderen dat de lessen kosteloos gevolgd kunnen worden.

Na het decreet dat vorige week werd goedgekeurd, het ontwerp dat we vandaag zullen goedkeuren en de nieuwe financieringsregeling van volgend jaar, wordt een serieuze meerwaarde geboden aan de kwaliteit van ons onderwijs en wordt een aanzienlijke stap gezet in de realisatie van ons regeerakkoord.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik wil de sprekers danken voor hun bijdrage, voor de steun voor niet alleen dit fundamentele ontwerp, maar vooral aan het drieluik waarrond we samen werken.

Dit drieluik omvat op de eerste plaats de regeling voor bijkomende financiële middelen voor de scholen, waarbij we niet alleen de lat gelijk willen leggen. We willen ook bijkomende middelen geven, met name voor scholen met veel kansarme leerlingen. Dat moet nog gebeuren. Vandaag ligt het ontwerp voor dat kostenbeheersing in onze basisscholen tot stand wil brengen. Ten slotte is er ook het al goedgekeurde stelsel van schooltoelage van het basisonderwijs tot en met het hoger onderwijs.

Het gaat inderdaad om een drieluik dat samenhangt. Ik wil er de nadruk op leggen dat de samenhang tussen wat vandaag ter stemming voorligt – de kostenbeheersing – en wat later ter goedkeuring wordt voorgelegd – meer werkingsmiddelen voor de basisscholen – juridisch verankerd wordt. Het ene zal niet worden toegepast zonder dat het andere ook wordt goedgekeurd. Die duidelijke garantie wil ik geven aan alle scholen. We zullen het principe van de maximumfactuur niet doorvoeren als volgend jaar in dit halfjaar geen tekst wordt goedgekeurd over de werkingsmiddelen van de scholen.

Laat me nog eens herhalen wat de boodschap is. Misschien moet ik eerst een beetje negatief zeggen wat de boodschap niet is. De boodschap is niet dat we alles gratis maken. Warme maaltijden in scholen zullen worden betaald. Alleen zeggen we dat er overleg over moet zijn, dat scholen daarop geen winsten moeten willen maken. Warme maaltijden en andere dienstverlening zullen betaald worden. Voor uitstappen en materialen

die het onderwijs levendig maken, mag er een bijdrage worden gevraagd.

De boodschap is ook niet dat we hier plotseling een soort van ‘*tournée générale*’ organiseren via het onderwijsbudget, waarbij alle ouders in Vlaanderen in hun portemonnee een klein beetje extra geld overhouden.

De boodschap is wél dat we meer werkingsmiddelen zullen geven aan de scholen, waardoor ze allemaal hun onderwijs nog boeiender, nog interessanter, nog levendiger zullen kunnen maken; waardoor ze, indien ze dat wensen, nog meer en betere uitstappen zullen kunnen maken. De boodschap is – en dat is fundamenteel – dat we het onderscheid tussen dure en goedkope scholen, met name voor wat betreft de meerdaagse uitstappen die ze organiseren, toch liever uit de wereld zouden willen werwerken en alleszins aanzienlijk willen milderen.

Ten slotte willen we duidelijkheid scheppen omtrent de toepassing van wat de Grondwet zegt over de kosteloosheid, met name in het basisonderwijs. Die duidelijkheid komt er dankzij de lijst die wordt goedgekeurd. Ze is vanuit het standpunt van de ouders en van de directies belangrijk. Vandaar het initiatief om hier ook een lijst goed te keuren met de items waarvoor kosteloosheid vanaf 1 september onverkort zal gelden. Ik zal die lijst overigens ook met een omzendbrief verduidelijken.

Ik wil terugkomen op enkele opmerkingen. Mevrouw Demeulenaere, u vraagt zich af of de Commissie Zorgvuldig Bestuur niet zou moeten worden verruimd met deelnemers vanwege de ouders en de scholen zelf. Ik pleit daar nogal uitdrukkelijk tegen, maar ik begrijp uw zorg. We moeten inderdaad blijven dialogeren. Op het terrein moet er veel dialoog zijn met ouders en schoolbesturen over hoe je dit nu moet toepassen, en over hoe je in de praktijk kosten moet beheersen. Daar heeft de voorzitter van onze onderwijscommissie nog eens terecht op gewezen. Dit is een participatieve aangelegenheid. Maar dat moet gebeuren in de scholen. De Commissie Zorgvuldig Bestuur is niet participatief van opvatting. Die commissie dient niet om een draagvlak in de scholen te creëren maar om de regelgeving te controleren. Precies daarom is zij een beetje extern aan de partners in de scholen. Daarom bevat zij geen vertegenwoordiging van oudercomités, geen vertegenwoordiging van de ouderkoepels, geen rechtstreekse vertegenwoordiging van de inrichtende machten. Deze commissie is een wat onafhankelijke commissie die de toepassing van de regelgeving beoordeelt. Ik pleit ervoor dat we dat zo houden. Dat draagvlak moet tot stand komen in de scholen. Dat is zeer belangrijk.

Dan zijn er de vele zorgen van mevrouw Helsen over de haalbaarheid van deze aangelegenheid. Ik wil dit toch wat nuanceren. De studie van het HIVA, die we u hebben bezorgd, is hier toch bijzonder geruststellend.

Mevrouw de voorzitter, ik wil hier nog even enkele cijfers uit die studie herhalen.

Uit de studie blijkt dat de gemiddelde kleuterschool vandaag voor de materialen die kosteloos zouden moeten zijn 7 euro per jaar per kleuter vraagt. Wij geven nu die gemiddelde kleuterschool 45 euro om die kosteloosheid onverkort waar te maken. Tegenover een marginaal probleem van 7 euro, dat toch oplosbaar moet zijn, stellen we dus een injectie van 45 euro. Waar is nu dat probleem? De gemiddelde lagere school vraagt volgens het HIVA-onderzoek voor materialen die je kosteloos ter beschikking zou moeten stellen 28 euro. Wij geven de gemiddelde lagere school 45 euro per kind om dat probleem aan te pakken. Dat is toch oplosbaar? Ik kom bij de scherpe maximumfactuur: de verplichte tijdschriften, schoolreizen van één dag, uitstapjes naar het toneel. De gemiddelde kleuterschool vraagt daarvoor 20 euro per jaar. De gemiddelde lagere school vraagt daarvoor 36,5 euro per jaar. Wij stellen voor maxima in te voeren voor de kleuterschool van 20 euro per jaar en voor de lagere school van 60 euro per jaar.

Waar ligt het probleem dan? (*Opmerkingen*)

Wacht even. Ik weet wel dat de statisticus verdrong in het midden van de rivier waarvan hij zei dat ze gemiddeld een meter diep was. Ik kom tot datgene waar het werkelijk over gaat. De scholen die beantwoorden aan het gemiddelde profiel of er onder zitten, zullen de komende jaren zeer veel extra geld krijgen, boven op die 45 euro. Ze hebben geen enkel probleem met hun factuur, waardoor ze dat geld kunnen gebruiken om nog meer en beter te doen voor de kinderen.

Ik kom dan bij de meerdaagse uitstappen. Die zijn eigenlijk ongeveer onbestaande in het kleuteronderwijs, en dat willen we zo houden. Daar moet geen geld voor worden gevraagd. In de lagere scholen wordt gemiddeld over de hele lagereschoolcarrière van een kind 323 euro gevraagd. We vragen om die kosten te beperken tot 360 euro over een periode van zes jaar. Voor de meeste scholen stelt zich dus geen probleem. Uit de HIVA-studie leren we echter ook dat scholen toch wel erg ongelijk zijn. Er zijn inderdaad scholen die niet op het gemiddelde zitten voor meerdaagse uitstappen en die 1000, 1200 of zelfs meer euro vragen over de schoolcarrière van een lagereschoolkind.

U zult het met me eens zijn dat dit redelijk veel geld is. Er is een kloof tussen 360 en 1200 euro, maar als u kijkt naar welke bijkomende injectie aan middelen we doen, dan is dat oplosbaar. We geven nu 45 euro. Er komt gemiddeld 130 euro bij. Dat is gemiddeld 175 euro. 175 euro over zes jaar is 1050 euro. Er komt dus gemiddeld 1050 euro bij. Dat moet scholen toch in staat stellen om rond te komen. Als de Vlaamse overheid dat doet, dan moet het toch mogelijk zijn om de facturen te doen dalen?

Ik ben het met u eens dat het om gemiddelden gaat en dat u het decreet nog niet hebt gezien. We zullen dat samen maken. Als we met dergelijke cijfers bezig zijn waarbij we de werkingsbudgetten van de basisscholen die reeds door mevrouw Vanderpoorten aanzienlijk zijn verbeterd nog eens met 37 percent verbeteren, dan mag de Vlaamse overheid daar in ruil voor vragen dat de kosten worden beheerst. Het is geen verhaal van allemaal gratis. Het is geen verhaal van eenheidsworst, maar van kostenbeheersing. Dat mogen we vragen. We vragen dat omdat in de Vlaamse samenleving kinderen van eerder rijke ouders of van ouders met een gemiddeld inkomen zich net zo goed thuis moeten voelen in een school als kinderen van eerder arme ouders en omgekeerd. Ze mogen niet met het vervelende gevoel zitten dat hun ouders eigenlijk heel veel moeten laten betalen als ze mee op uitstap gaan. De ouders mogen niet het gevoel hebben dat ze hun kind liever niet naar die dure school sturen omdat het toch wel veel geld zal kosten. Dat mag niet gebeuren. Impliciete sociale selectie omwille van het feit dat scholen een dure reputatie hebben, mogen we in Vlaanderen in het basisonderwijs waar alles begint, niet voor hebben. In Vlaanderen kunnen we zeggen dat in de meeste ziekenhuizen arme mensen worden verzorgd naast rijke mensen. Gelukkig maar. Hetzelfde moet gelden voor scholen. Kinderen van rijke ouders moeten er zich thuis kunnen voelen net zoals kinderen van arme ouders zonder dat ze beschaamd moeten zijn over de vaststelling dat sommige facturen toch nogal zwaar wegen voor hun ouders. Ze moeten allemaal zonder probleem kunnen meegaan op de uitstappen en nog mooiere uitstappen kunnen maken. Daarover gaat het. (*Applaus bij sp.a-spirit*)

Mevrouw de voorzitter, dit drieluik is niet af. Met de cijfers van het HIVA kunnen we met een vrij gerust geweten zeggen aan de scholen dat dit een haalbare kaart is. De gemiddelde school heeft geen enkel probleem. Er zijn excessen, en die moeten de wereld uit.

We betalen zelfs om die excessen uit de wereld te helpen. We vragen daarvoor uw vertrouwen. Vanzelfsprekend zullen we nog veel discussiëren over dat nieuwe financieringsvoorstel. Er zal nog veel water naar de zee vloeien vooraleer het nieuwe voorstel er is. Ik ga er wel van uit dat dit fundamentele ontwerp van decreet nog voor de zomervakantie van 2008 hier zal zijn besproken en goedgekeurd. Het wordt een echte hoeksteen van een democratisch hoogstaand onderwijs in Vlaanderen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb inderdaad mijn grote bezorgdheid geuit. U zegt dat een gemiddelde slechts een gemiddelde is. Ik ben vooral bezorgd over de goede invoering van de nieuwe financiering. Vandaag moeten de scholen veel inspanningen leveren om

de nodige middelen te verzamelen om de kostprijs van de factuur te kunnen beperken. De doelstelling die aan de basis van uw initiatief ligt, steunen we volledig. Het is onaanvaardbaar dat er rijke en arme scholen zijn, of dat er grote verschillen tussen de scholen zijn en sommige ouders tegen een financiële drempel aankijken.

We willen echter niet alleen gelijke kansen voor leerlingen en ouders, maar ook gelijke kansen voor scholen en leerkrachten. Dat laatste willen we dankzij de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs bewerkstelligen. Het werk is niet af, en u vraagt het vertrouwen. Zoals ik al heb gezegd, geven wij u dat vertrouwen. Als de tekst op tafel ligt, zullen we nagaan of een en ander goed kan worden gerealiseerd.

De voorzitter: De algemene bespreking is gesloten

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1221/3).

– *De artikelen 1 tot en met 8 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VERSLAG over het verzoekschrift over onteigeningen ten voordele van projecten van privé-projectontwikkelaars – 1253 (2006-2007) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed.

De heer Matthijs, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE

Aanwijzing van een Nederlandstalig lid met adviseerende stem

De voorzitter: Dames en heren, overeenkomstig artikel 22, vijfde lid van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, heeft de Groen!-fractie de heer Frederik Janssens aangewezen als lid met adviseerende stem van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

Vraagt iemand hieromtrent het woord? (*Neen*)

Aangezien het aantal kandidaten het aantal toe te wijzen mandaten niet overtreft, verklaar ik de heer Frederik Janssens met ingang van 19 augustus 2007 aangewezen als lid met adviseerende stem van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

De heer Frederik Janssens zal eerstdaags worden uitgenodigd om in handen van uw voorzitter de voorgeschreven eed af te leggen.

Ter gelegenheid van dit agendapunt vestig ik er uw aandacht op dat het mandaat van de leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie overeenkomstig artikel 23, eerste lid van voornoemde wet verstrijkt drie maanden na de hernieuwing van de Wetgevende Kamers. Dit wil zeggen dat het mandaat van de leden die wij met ingang van 19 augustus 2007 hebben verkozen, reeds verstrijkt op 10 september 2007.

Ik stel voor niet opnieuw over te gaan tot de verkiezing van de Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie, maar het mandaat van de leden die zijn verkozen met ingang van 19 augustus 2007, te hernieuwen met ingang van 10 september 2007.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 – 18 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

71 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
71 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

73 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 – 19-A (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

72 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
72 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

74 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
74 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007 – 1218 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 18

Aangehouden stemmingsen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen over de amendementen tot invoeging van nieuwe artikelen 63bis, 63ter, 63quater,

63quinquies, 63sexies, 63septies, 63octies en 63novies, over het amendement op artikel 64 en over artikel 64 van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007.

Aan de orde is de stemming over de amendementen 14, 15, 16 en 17 van de heren Strackx, De Reuse, Verougstraete, Boutsen en Tack.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

72 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
72 leden hebben neen geantwoord.

De amendementen zijn niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 64.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

71 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
71 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

73 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord.

Artikel 64 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 5

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

73 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

74 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
74 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst inzake zeevervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van de Volksrepubliek China, anderzijds, ondertekend in Brussel op 6 december 2002, en met het protocol tot wijziging van de overeenkomst inzake zeevervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van de Volksrepubliek China, anderzijds, ondertekend in Peking op 5 september 2005
– 1068 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

73 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
72 leden hebben ja geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij
– 1123 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 7

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

73 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

75 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad
– 1221 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

75 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, betreffende registers inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen, opgemaakt in Kiev op 21 mei 2003
– 1230 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

71 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
71 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen morgen om 10 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.24 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Thieu Boutsen, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Hilde Crevits, Rudi Daems, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Etienne Schouppe, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Steven Vanackere, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Dany Vandebossche, Joris Vandembroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaeve, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Luc Van den Brande: buitenslands;

Paul Wille: ambtsverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Marc Cordeel, Frans Peeters, Wim Van Dijck, Karim Van Overmeire.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schouppe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van

Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

---

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schoupe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

---

Stemming nr. 3:

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schoupe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

---

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Tom Dehaene, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schoupe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van

Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

---

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schouppe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

---

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schouppe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDING:

Jan Loones

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen,

Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schouppe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

---

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schouppe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

---

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schouppe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

---

